

**Dabas
aizsardzības
pārvalde**

**Vides
ministrija**

**Publiskais gada pārskats
2009**

Saturs

Lietotie saīsinājumi	2	4. Pārvaldes izsniegtās atļaujas un Vašingtonas konvencijas ieviešana	15
1. Pārvaldes pamatinformācija	3	4.1. Vašingtonas konvencijas (CITES) ieviešana Latvijā	17
1.1. Iestādes juridiskais statuss	3	4.2. Iežogotās platības un savvaļas dzīvnieku kolekcijas	18
1.2. Politikas jomas, nozares, apakšnozares vai funkcijas, par kurām iestāde ir atbildīga	3	4.3. Nemedījamo dzīvnieku ieguve	18
1.3. Iestādes darbības virzieni un mērķi, kā arī īstenotās budžeta programmas	4	4.4. Atļaujas zvejai īpašos nolūkos un zinātniskās izpētes nolūkos	18
1.4. Pārskata gada galvenie uzdevumi	5	5. ĪADT un sugu dzīvotņu apsaimniekošanas pasākumi	19
2. Pārvaldes finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti	8	6. Infrastruktūras objektu un informācijas stendu izveide ĪADT	21
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	8	7. Kompensācijas piešķiršana par saimnieciskās darbības ierobežojumiem ĪADT un mikroliegumos	23
2.2. Budžeta programmas un apakšprogrammas, kuru finanšu līdzekļi tiek izlietoti iestādes darbības nodrošināšanai	8	8. Pārvaldes veikto pārbaužu skaits	24
2.3. Pārējie finanšu resursu avoti, pašu ieņēmumu apmērs un izlietojums	9	9. Pārvaldes darbības rezultātā novērsto normatīvo aktu pārkāpumu skaits un to veidi, par normatīvo aktu prasību pārkāpumiem piemērotās sankcijas, administratīvo pārkāpumu lietās uzliktie naudas sodi un pārsūdzētie lēmumi	25
2.4. Iestādes veiktie un pasūtītie pētījumi	9	10. Faktori, kas ietekmējuši normatīvo aktu ievērošanu regulējamajā vidē	26
2.5. Sadarbības partneru finansēto programmu un ārvalstu ieguldījumu programmu ietvaros īstenoto projektu rezultāti un līdzekļu izlietojums	9	11. Pārvaldes prognoze par regulējamās vides attīstības dinamiku	28
2.6. Būtiskākie iestādes sniegtie pakalpojumi	12	12. Pārvaldes personāls	29
2.7. Iekšējais audīts	12	13. Pārvaldes komunikācija ar sabiedrību	31
3. Dabas aizsardzības plānu izstrāde un uzraudzība	13	13.1. Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai	31
3.1. Pārvaldes finansētie dabas aizsardzības plāni	13	13.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti un to rezultāti	33
3.2. Citu organizāciju finansētie dabas aizsardzības plāni	13	13.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	33
3.3. Sugu aizsardzības plāni	13	14. Pārvaldes darba plāns 2010. gadam	34
3.4. Mikroliegumi	14	14.1. Pārvaldes iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti	34
		14.2. Pārvaldes nākamā gada galvenie uzdevumi un pasākumi	34
		14.3. Pārvaldes nākamā gada plānotie sadarbības projekti un pētījumi	35

Lietotie saīsinājumi

- AAA** – aizsargājamo ainavu apvidus
- AJT** – aizsargājama jūras teritorija
- BR** – biosfēras rezervāts
- DL** – dabas liegums
- DAP** – dabas aizsardzības plāns
- DP** – dabas parks
- DR** – dabas rezervāts
- EK** – Eiropas Komisija
- ERAF** – Eiropas Reģionālas attīstības fonds
- ES** – Eiropas Savienība
- ĢĢDP** – ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis
- ĪADT** – īpaši aizsargājama dabas teritorija
- ML** – mikroliegums
- NP** – nacionālais parks
- Pārvalde** – Dabas aizsardzības pārvalde
- PVD** – Pārtikas un veterinārais dienests
- RTU** – Rīgas Tehniskā universitāte
- RVP** – reģionālā vides pārvalde
- VMD** – Valsts meža dienests
- VVD** – Valsts vides dienests
- CITES** – Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām)

I. Pārvaldes pamatinformācija

I.1. Iestādes juridiskais statuss

No 2009.gada 1.janvāra līdz 31.maijam saskaņā ar attiecīgo iestāžu nolikumiem – Ministru kabineta 2005.gada 22.februāra noteikumiem Nr.147 “Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums”, Ministru kabineta 2007.gada 30.janvāra noteikumiem Nr.89 “Rāzns nacionālā parka administrācijas nolikums”, Ministru kabineta 2004.gada 21.decembra noteikumiem Nr.1048 “Ķemeru nacionālā parka administrācijas nolikums”, Ministru kabineta 2004.gada 21.decembra noteikumiem Nr.1047 “Gaujas nacionālā parka administrācijas nolikums”, Ministru kabineta 2004.gada 28.decembra noteikumiem Nr.1056 “Slīteres nacionālā parka administrācijas nolikums”, Ministru kabineta 2005.gada 2.augusta noteikumiem Nr.578 “Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijas nolikums” un Ministru kabineta 2004.gada 21.decembra noteikumiem Nr.1032 “Teiču dabas rezervāta administrācijas nolikums” darbojas atsevišķas vides ministra pakļautībā esošas tiešās pārvaldes iestādes – Dabas aizsardzības pārvalde, Rāzns NP administrācija, Ķemeru NP administrācija, Gaujas NP administrācija, Slīteres NP administrācija, Ziemeļvidzemes BR administrācija un Teiču DR administrācija.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 6.maija rīkojumu Nr.290 “Par Dabas aizsardzības pārvaldes, Rāzns nacionālā parka administrācijas, Ķemeru nacionālā parka administrācijas, Gaujas nacionālā parka administrācijas, Slīteres nacionālā parka administrācijas, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijas un Teiču dabas rezervāta administrācijas reorganizāciju un Dabas aizsardzības pārvaldes izveidi” (turpmāk tekstā Rīkojums) ar 2009.gada 1.jūniju tiek izveidota jauna tiešās pārvaldes iestāde – Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk tekstā Pārvalde) un visas iepriekš patstāvīgās nacionālo parku un rezervātu administrācijas – Rāzns NP administrācija, Ķemeru NP administrācija, Gaujas NP administrācija, Slīteres NP administrācija, Ziemeļvidzemes BR administrācija un Teiču DR administrācija kļūst par Pārvaldes teritoriālajām struktūrvienībām.

Jaunā iestāde – Pārvalde – ir reorganizēto iestāžu funkciju, tiesību, saistību, mantas, arhīva, lietvedības un finanšu līdzekļu pārņēmēja. Pārvalde ir vides ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde.

Stājoties spēkā Ministru kabineta 2009.gada 2.jūnija noteikumiem Nr.507 „Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” ar 2009.gada 11.jūniju spēku zaudē iepriekš minētie Ministru kabineta noteikumi – reorganizēto iestāžu nolikumi.

I.2. Politikas jomas, nozares, apakšnozares vai funkcijas, par kurām iestāde ir atbildīga

No 2009.gada 1.janvāra līdz 31.maijam Rāzns NP administrācija, Ķemeru NP administrācija, Gaujas NP administrācija, Slīteres NP administrācija, Ziemeļvidzemes BR administrācija un Teiču DR administrācija saskaņā ar iestāžu nolikumiem ir atbildīgas

par konkrētās ĪADT – Rāznas NP, Ķemeru NP, Gaujas NP, Slīteres NP, Ziemeļvidzemes BR un Teiču DR pārvaldīšanu un valsts dabas aizsardzības politikas īstenošanu – ilgtspējīgu teritorijas attīstību un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu attiecīgajā ĪADT. Slīteres NP administrācija pārvalda arī Grīņu DR un Moricsalas DR, Teiču DR administrācija – arī Krustkalnu DR, un Ziemeļvidzemes BR administrācija ir atbildīga arī par Ziemeļvidzemes BR esošajām Natura 2000 teritorijām, šajās teritorijās īstenojot valsts dabas aizsardzības politiku.

Pārvaldei no 2009.gada 1.janvāra līdz 31.maijam saskaņā ar iestādes nolikumu ir šādas funkcijas:

- koordinēt Saeimas un Ministru kabineta izveidoto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldīšanu;
- īstenot valsts dabas aizsardzības politiku sugu un biotopu aizsardzības jomā;
- veikt uzraudzības institūcijas funkcijas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām.
- Pēc iestāžu reorganizācijas no 2009.gada 1.jūnija saskaņā ar iestādes nolikumu Pārvaldei ir noteiktas šādas funkcijas:
- Saeimas un Ministru kabineta izveidoto ĪADT pārvaldīšana;
- valsts dabas aizsardzības politikas īstenošana sugu un biotopu aizsardzības jomā;
- uzraudzības institūcijas funkcijas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām;
- kompensāciju izmaksu administrēšana atbilstoši likumam “Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikrolieģumos”.

I.3. Iestādes darbības virzieni un mērķi, kā arī īstenotās budžeta programmas

No 2009.gada 1.janvāra līdz 31.maijam Rāznas NP administrācija, Ķemeru NP administrācija, Gaujas NP administrācija, Slīteres NP administrācijas Ziemeļvidzemes BR administrācija un Teiču DR administrācija darbojas konkrētos nacionālajos parkos un rezervātos, un to galvenie darbības mērķi ir noteikti attiecīgo ĪADT likumos – Rāznas NP likumā, Ķemeru NP likumā, Gaujas NP likumā, Slīteres NP likumā, Ziemeļvidzemes BR likumā, Teiču DR likumā, Krustkalnu DR likumā, Grīņu DR likumā un Moricsalas DR likumā:

- aizsargāt cilvēku darbības maz pārveidotas ekosistēmas, kam raksturīga liela bioloģiskā daudzveidība,
- aizsargāt iežu atsegumus, reljefa formas, avotus, retu un izzūdošu sugu atradnes un retu biotopu veidus;
- saglabāt dabas, kultūrvēsturiskās un kūrortoloģiskās vērtības;
- veicināt ekoloģisko izglītību un sabiedrības līdzdalību dabas aizsardzības

nodrošināšanā;

- veicināt dabas tūrismu, nenoplicinošu saimniecisko darbību un teritorijas ilgtspējīgu attīstību.

Lai nodrošinātu iepriekš minēto funkciju izpildi, katra administrācija attiecīgajās ĪADT atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei veic šādus uzdevumus:

- kontrolē kompetencē esošo nacionālo parku un rezervātu, kā arī sugu, biotopu un dabas resursu aizsardzību un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu ievērošanu;
- izsniedz atļaujas, atzinumus un saskaņojumus par dabas resursu izmantošanu, reklāmas izvietojumu dabā, brīvdabas izklaides, atpūtas un sporta pasākumu organizēšanu un cita veida darbību veikšanu;
- izstrādā un aktualizē DAP, kā arī organizē tā īstenošanu;
- nodrošina informatīvo zīmju izvietojumu ĪADT ārējo robežu apzīmēšanai;
- organizē īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzību;
- veicina kultūrvēsturisko vērtību un Ķemeru NP arī kūrortoloģisko vērtību saglabāšanu;
- koordinē veiktos zinātniskos pētījumus un monitoringu dabaszinātņu jomā, apkopo un glabā zinātnisko pētījumu rezultātus un monitoringa datus;
- nodrošina apmeklētājiem un iedzīvotājiem informāciju par ĪADT un tās aizsardzības režīmu;
- informē un izglīto sabiedrību jautājumos, kas saistīti ar dabas aizsardzību;
- sniedz teritoriju plānojumu izstrādei nepieciešamo informāciju par ĪADT, kā arī sniedz atzinumus par ĪADT esošo rajona pašvaldību un vietējo pašvaldību teritoriju plānojumiem;
- saskaņā ar normatīvajiem aktiem un dabas aizsardzības plānu apsaimnieko Vides ministrijas valdījumā esošo un Vides ministrijai piekritošo nekustamo īpašumu, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, izņemot Ziemeļvidzemes BR.

Pārvalde no 2009.gada 1.janvāra līdz 31.maijam īsteno normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildi un nodrošina vienotas dabas aizsardzības un dabas resursu izmantošanas politikas realizēšanu:

- organizē un uzrauga DAP izstrādi un atjaunošanu tām ĪADT, kurām nav izveidota administrācija, kā arī veicina un koordinē minēto plānu ieviešanu;
- sniedz priekšlikumus par jaunu ĪADT izveidošanu, ĪADT kategorijas vai aizsardzības noteikumu maiņu, kā arī ĪADT iekļaušanu starptautiskajos aizsargājamo teritoriju tīklos;
- sniedz atzinumu par ĪADT statusa likvidēšanas pamatotību;
- organizē sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādi un atjaunošanu, kā arī veicina minēto plānu ieviešanu;
- organizē reto un īpaši aizsargājamo sugu, to dzīvotņu, kā arī aizsargājamo

biotopu optimālus uzturēšanas un atjaunošanas pasākumus, izņemot ĪADT, kurām ir izveidota administrācija;

- izsniedz un anulē atļaujas Latvijas dabai neraksturīgo savvaļas dzīvnieku ieviešanai (introdukcijai), dzīvnieku populācijas atjaunošanai (reintrodukcijai) dabā, nemedījamo savvaļas dzīvnieku iegūšanai, kā arī zvejas atļaujas (licences) zvejai īpašos nolūkos vai zinātniskās izpētes nolūkos;
- reizi divos gados sagatavo sabiedrībai pieejamu ziņojumu par īpaši aizsargājamo sugu indivīdu iegūšanu;
- uzkrāj un apkopo informāciju par veiktajiem, notiekošajiem un nepieciešamajiem dabas aizsardzības pasākumiem ĪADT, izņemot tās aizsargājamās teritorijas, kurām ir izveidota administrācija;
- atbilstoši kompetencei īsteno un uzrauga starptautisko projektu īstenošanu dabas aizsardzības jomā;
- sadarbojas ar kompetentām valsts iestādēm, kuras kontrolē starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām un veic Dzīvnieku aizsardzības likumā noteikto uzraudzību un kontroli.

No 2009.gada 1.jūnija Pārvalde, lai nodrošinātu tai noteikto funkciju izpildi, veic šādus uzdevumus:

- organizē un uzrauga DAP izstrādi un atjaunošanu ĪADT, kā arī veicina un koordinē minēto plānu ieviešanu;
- sniedz priekšlikumus par jaunu ĪADT izveidošanu, ĪADT kategorijas vai ĪADT aizsardzības un izmantošanas noteikumu maiņu, kā arī ĪADT iekļaušanu starptautiskajos aizsargājamo teritoriju tīklos;
- sniedz atzinumu par ĪADT statusa likvidēšanas pamatotību;
- organizē sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādi un atjaunošanu, kā arī veicina minēto plānu ieviešanu;
- organizē īpaši aizsargājamo sugu, to dzīvotņu, kā arī aizsargājamo biotopu optimālus uzturēšanas un atjaunošanas, kā arī aizsardzības pasākumus;
- reizi divos gados sagatavo ziņojumu par īpaši aizsargājamo sugu indivīdu iegūšanu;
- plāno un organizē nepieciešamos dabas aizsardzības pasākumus ĪADT;
- īsteno starptautiskos projektus Latvijā dabas aizsardzības jomā, kā arī uzrauga to īstenošanu;
- sadarbojas ar kompetentām valsts iestādēm, kuras kontrolē starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām un veic Dzīvnieku aizsardzības likumā noteikto uzraudzību un kontroli;
- kontrolē ĪADT, kā arī dabas aizsardzību regulējošo normatīvo aktu ievērošanu;
- izsniedz un anulē atļaujas, kā arī aptur to darbību, sniedz atzinumus un saskaņojumus ĪADT dabas aizsardzības jomā, kā arī sniedz atzinumus atbilstoši normatīvajiem aktiem par ietekmes uz vidi novērtējumu;
- nodrošina informatīvo zīmju izvietojumu dabā ĪADT ārējo robežu apzīmēšanai;

- koordinē un veic ĪADT zinātniskos pētījumus un monitoringu dabaszinātņu jomā, apkopo un glabā zinātnisko pētījumu rezultātus un monitoringa datus, uzkrāj un apkopo informāciju par veiktajiem, notiekošajiem un nepieciešamajiem dabas aizsardzības pasākumiem ĪADT;
- nodrošina sabiedrībai informāciju par ĪADT un to aizsardzības režīmu, izglīto sabiedrību dabas aizsardzības jautājumos;
- sniedz teritoriju plānojumu izstrādei nepieciešamo informāciju par ĪADT un atzinumus par ĪADT esošo rajona pašvaldību un vietējo pašvaldību teritoriju plānojumiem;
- saskaņā ar normatīvajiem aktiem un DAP apsaimnieko Vides ministrijas valdījumā esošo valsts nekustamo īpašumu;
- veicina sabiedrības (tai skaitā zemes īpašnieku) iesaistīšanu ĪADT apsaimniekošanā.

2009.gadā ĪADT administrācijas un Pārvalde īsteno šādas budžeta programmas:

1. Programma: 24.00.00 Dabas aizsardzība.
Apakšprogramma: 24.01.00 Dabas aizsardzības institūcijas.
2. Programma: 21.00.00 Vides aizsardzības fonds.
Apakšprogramma: 21.13.00 Nozares vides projekti.
3. Programma: 21.00.00 Vides aizsardzības fonds.
Apakšprogramma: 21.05.00 Zivju aizsardzības pasākumi.
4. Programma: 22.00.00 ERAF un Eiropas Kopienas „INTERREG” programmas finansētie projekti.
Apakšprogramma: 22.03.00 3.mērķa programmas „Eiropas teritoriālā sadarbība” finansētie projekti.
5. Programma: 22.00.00 ERAF un Eiropas Kopienas „INTERREG” programmas finansētie projekti.
Apakšprogramma: 22.04.00 Vides institūciju ERAF līdzfinansētie projekti (2007 – 2013).

1.4. Pārskata gada galvenie uzdevumi

ĪADT administrāciju, tai skaitā kā Pārvaldes teritoriālo struktūrvienību, pārskata gada galvenie uzdevumi ir:

- līdz iestāžu reorganizācijai – dabas aizsardzības normatīvo aktu ievērošanas uzraudzība kompetencē esošajos nacionālajos parkos un rezervātos, galvenokārt makšķerēšanas un zvejas normatīvo aktu, kā arī krasta kāpu aizsargjoslas un būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasību ievērošanas kontrole;
- pēc iestāžu reorganizācijas – dabas aizsardzības normatīvo aktu ievērošanas uzraudzība visās ĪADT;

- normatīvajos aktos noteikto atļauju, saskaņojumu un atzinumu izsniegšana;
- ilgtspējīgas sociālās un ekonomiskās attīstības veicināšana – dalība pašvaldību teritoriju plānojumā izstrādē;
- vides izglītība un sabiedrības informēšana par dabas vērtībām un aktualitātēm dabas aizsardzībā, veicinot sabiedrības pozitīvu attieksmi pret dabas aizsardzību, tai skaitā informatīvu pasākumu organizēšana mācību iestādēs, interaktīvu nodarbību dabā un vides sakopšanas talku organizēšana, zemes īpašnieku, pašvaldību u.c. institūciju informēšana dabas aizsardzības un teritorijas ilgtspējīgas attīstības jautājumos;
- dabas tūrisma infrastruktūras uzturēšana un valstij Vides ministrijas personā piederošo nekustamo īpašumu apsaimniekošana atbilstoši ĪADT mērķiem, izņemot Ziemeļvidzemes BR administrāciju.

Rāznas NP administrācijas un Slīteres NP administrācijas galvenā prioritāte pārskata gadā ir Rāznas NP un Slīteres NP DAP izstrādes pabeigšana. DAP ir izstrādāts 10 gadiem. Plānā ir apkopota vispusīga informācija par teritorijas vērtībām, analizētas dabas un sociālekonomiskās vērtības, izvirzīti teritorijas saglabāšanas un apsaimniekošanas mērķi, mērķu sasniegšanas nodrošināšanai izstrādāti ieteicamie apsaimniekošanas pasākumi. DAP ir pamatdokuments, uz kura balstoties nacionālajā parkā tiek veikta un plānota saimnieciskā darbība, dabas aizsardzības pasākumi un teritorijas attīstība, tai skaitā tūrisma attīstība.

2009.gadā ar Eiropas Ekonomiskās zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta atbalstu Latvijas Lauku tūrisma asociācija „Lauku ceļotājs”, iesaistoties Rāznas NP administrācijai, projekta „Ilgtspējīga dabas resursu izmantošana un apsaimniekošana Natura 2000 teritorijās – populāros un potenciālos tūrisma galamērķos” ietvaros turpina Tūrisma attīstības plāna izstrādi Rāznas NP.

Ziemeļvidzemes BR administrācijai kā viena no darbības prioritātēm ir starptautisko projektu ieviešana – UNDP/GEF projekta „Bioloģiskās daudzveidības aizsardzība ZBR” īstenošanas pabeigšana un INTERREG projekta „Klimata izmaiņas: ietekme, izmaksas un pielāgošanās Baltijas jūras reģionā (BaltCICA)” ieviešana.

Kā viena no Gaujas NP administrācijas prioritātēm ir dalība Gaujas NP likumprojekta izstrādē un Ziemeļvidzemes BR administrācijai – dalība Ziemeļvidzemes BR esošo Natura 2000 teritoriju individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu izstrādē.

Pēc iestāžu reorganizācijas administrāciju kā Pārvaldes teritoriālo struktūrvienību galvenais uzdevums ir teritoriālās struktūrvienības darbības attīstīšana un pilnveidošana, nodrošinot Pārvaldes funkciju un uzdevumu veikšanu visās pārraudzībā esošajās ĪADT, tai skaitā līdz reorganizācijai kompetencē esošajās.

Pārvaldes galvenie uzdevumi laika periodā no 2009.gada 1.janvāra līdz 31.maijam ir:

- reto un īpaši aizsargājamo sugu, to dzīvotņu, kā arī aizsargājamo biotopu uzturēšanas un atjaunošanas jomā – īpaši aizsargājamo sugu (zivju ērgļa *Pandion haliaetus*, ziemeļu upespērles *Margaritifera margaritifera*, sarkanvēdera ugunskrupja *Bombina bombina*) barošanās vai vairošanās biotopu saglabāšana, kā arī vienkāršās ķekarpapardes *Botrychium simplex* atradņu inventarizācija un bezmugurkaulnieku inventarizācija DP „Embūte”;
- CITES jomā – turpināt tradīciju, organizējot „CITES dienu”, kuras laikā Salaspils Nacionālajā botāniskajā dārzā vides ministrs R.Vējonis pasniedz atzinības rakstus tiem muitas darbiniekiem, kas veikuši ieguldījumu CITES nosacījumu ieviešanā Latvijā. Šis pasākums guva lielu sabiedrības atsaucību, tika plaši atspoguļots presē, kas veicināja sabiedrības informētību par CITES jautājumiem;
- ĪADT pārvaldīšanas jomā:
 - projekta „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumu elektronizācija” pieteikuma sagatavošana. Projektu paredzēts realizēt ERAF darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.2.2. pasākuma „IKT infrastruktūra un pakalpojumi” 3.2.2.1. aktivitātes „Publiskās pārvaldes elektronisko pakalpojumu un informācijas sistēmu attīstība” 3.2.2.1.1. apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” ietvaros,
 - iepriekšējos gados ĪADT izveidotās tūrisma infrastruktūras uzturēšana un labiekārtošana, kā arī ekotūrisma informācijas un izglītošanas centra iekārtošanas turpināšana DP “Embūte” teritorijā;
- ADT DAP izstrādes jomā – DAP sasniegtās kvalitātes līmeņa uzturēšana, galvenokārt veltot uzmanību sabiedrības informēšanai, izglītošanai un iesaistīšanai lēmuma pieņemšanas procesā saistībā ar dabas aizsardzības jautājumiem.
- No 2009.gada 1.jūnija Pārvaldes kā vienotas iestādes darbības prioritātes ir:
- tādā pat kvalitātē nodrošināt nacionālo parku un rezervātu administrāciju un Pārvaldes līdzšinējo funkciju un uzdevumu izpildi, jo, reorganizācijas rezultātā apvienojoties vienā iestādē, pamatfunkcijas un uzdevumi palika nemainīgi;
- iestādes struktūras izveidošana un personāla nokomplektēšana;
- sabiedrības informēšana par jaunas Pārvaldes izveidi, tās darbības pamatuzdevumiem;
- vienota iestādes tēla veidošana, tai skaitā jauna iestādes logotipa un vienotas Pārvaldes mājas lapas izveide, tajā ietverot līdz šim administrāciju mājas lapās esošo informāciju;
- aktīva un pastāvīga sadarbība ar Vides ministriju, līdzdarbojoties valsts dabas aizsardzības politikas un normatīvo aktu projektu izstrādē, tai skaitā sniedzot priekšlikumus nepieciešamajiem grozījumiem normatīvajos aktos. Piemēram, Pārvalde ierosināja Vides ministrijai izdarīt grozījumus Dzīvnieku aizsardzības likumā, lai normatīvie akti noteiktu uzdevumus atbilstoši Pārvaldes kompetencei,

jo ievērojami palielinoties pieteikumu un izsniegto atļauju skaitam parka vīngliemežu *Helix pomatia* audzēšanai iežogotās platībās, kuras tiek veidotas, lai audzētu parka vīngliemežus tālākai pārstrādei, Pārvalde ierobežota budžeta un cilvēkresursu apstākļos faktiski veic citas iestādes kompetencē esošus uzdevumus;

- dabas aizsardzības normatīvo aktu ievērošanas uzraudzības nodrošināšana visās ĪADT;
- sugu un biotopu aizsardzības normatīvo aktu ievērošanas uzraudzība arī ārpus ĪADT;
- reindžeru dienesta izveides uzsākšana Pārvaldes pamatuzdevumu veikšanas nodrošināšanai – normatīvo aktu ievērošanas kontrolei, dabas izglītības organizēšanai un sabiedrības informēšanai par dabas aizsardzības jautājumiem, valstij Vides ministrijas personā piederošās dabas tūrisma infrastruktūras uzturēšanai, ĪADT un sugu un biotopu aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumu organizēšanai;
- dabas aizsardzības principu iekļaušanas veicināšana dažādos plānošanas dokumentos, tai skaitā līdzdarbojoties vietējo pašvaldību teritoriju plānojumu izstrādē;
- ĪADT DAP izstrādes uzraudzības nodošana Pārvaldes teritoriālajām struktūrvienībām – administrācijām, tādējādi paplašinot DAP uzraugošo darbinieku skaitu, kas sekmēs DAP kvalitātes uzlabošanu, jo ļaus padziļināti izvērtēt DAP saturu. Līdz ar DAP uzraudzīšanu, tiek nodrošināta arī sabiedrības informēšana par dabas aizsardzības sistēmu Latvijā, aktuālajiem aprobežojumiem un atļautajām darbībām ĪADT, kā arī tiek veicināta sabiedrības iesaistīšanās lēmumu pieņemšanas procesā;
- ĪADT DAP termiņa pagarināšanas ierosināšana Vides ministrijai, lai nodrošinātu iespēju veikt līdz šim neīstenotos plānotos apsaimniekošanas pasākumus teritorijās, kurām DAP darbības termiņš ir beidzies, piesaistot ES finansu līdzekļus. Pārvalde pieņēma lēmumus par DAP darbības termiņu pagarināšanu šādām teritorijām: DL „Korneti-Peļļi”, DP „Abavas senleja”, DP „Beberbeķi”, DL „Dēliņkalns”, DL „Lielupes grīvas pļavas”, DL „Mežmuižas avoti”, DP „Sauka” un DL „Vecdaugava”;
- projekta „Antropogēno slodzi samazinošās un informatīvas infrastruktūras izveide Natura 2000 teritorijās” pieteikuma sagatavošana. Projektu paredzēts realizēt darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma „Kvalitatīvas vides dzīvei un ekonomiskajai aktivitātei nodrošināšana” 3.4.1. pasākuma „Vide” 3.4.1.2. aktivitātes „Infrastruktūras izveide Natura 2000 teritorijās” ERAF līdzfinansēto projektu ietvaros. Projekta rezultātā intensīvi apmeklētās Natura 2000 teritorijās atbilstoši šo teritoriju DAP tiks izveidoti dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objekti, lai samazinātu antropogēno slodzi un nodrošinātu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, vienlaikus radot priekšnoteikumus tūrisma attīstībai un sabiedrības informēšanai un izglītošanai

par dabas vērtībām, ĪADT nepieciešamību, citiem dabas aizsardzības jautājumiem;

- projekta „1973.gada Vašingtonas konvencijas par tirdzniecību ar aizsargājamām dzīvnieku un augu sugām (CITES) ieviešana Latvijā” pieteikuma sagatavošana. Projektu paredzēts realizēt valsts budžeta programmas „Vides aizsardzības fonds” ietvaros, piesaistot papildus finanšu līdzekļus sabiedrības informēšanai un izglītošanai, lai veicinātu sekmīgu CITES nosacījumu ieviešanu Latvijā. Projekta mērķis ir organizēt divus apmācību seminārus muitas darbiniekiem par CITES īpatņu kontroli muitas kontroles punktos. Projekta ietvaros arī tiks informēta plašāka sabiedrība par CITES īpatņu tirdzniecību;
- projekta „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumu elektronizācija” realizācijas uzsākšana ERAF darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.2.2. pasākuma „IKT infrastruktūra un pakalpojumi” 3.2.2.1. aktivitātes „Publiskās pārvaldes elektronisko pakalpojumu un informācijas sistēmu attīstība” 3.2.2.1.1. apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” ietvaros. Projekta rezultātā paredzēts izveidot vienotu elektronisko datu bāzi Latvijas ĪADT, tai skaitā Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 apsaimniekošanas pasākumiem, kas nodrošinātu šo teritoriju dabas vērtību – īpaši aizsargājamo sugu un biotopu vienotu uzskaiti, kā arī uzturētu DAP paredzēto apsaimniekošanas pasākumu plānošanas un ieviešanas reģistru. Šāds reģistrs veidos pamatu visam ĪADT aizsardzības un apsaimniekošanas darbam Latvijā, nodrošinot operatīvu lēmumu pieņemšanu, darbu izpildes efektīvu kontroli, pieeju informācijai par īpaši aizsargājamo sugu un biotopu apsaimniekošanu.

2. Pārvaldes finanšu resursi un darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Tabula Nr.1

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)		2 090 694	2 082 654
1.1.	dotācijas		1 368 150	1 368 150
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi		701 950	702 034
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība		---	---
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi		20 594	12 470
2.	Izdevumi (kopā)		2 075 102	2 074 524
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)		2 039 042	2 038 466
2.1.1.	kārtējie izdevumi		1 939 042	1 938 466
2.1.2.	procentu izdevumi		---	---
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti		100 000	100 000
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība		---	---
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti		---	---
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem		36 060	36 058

2.2. Budžeta programmas un apakšprogrammas, kuru finanšu līdzekļi tiek izlietoti iestādes darbības nodrošināšanai

Tās ir šādas budžeta programmas un apakšprogrammas:

- 24.00.00 Dabas aizsardzība
- 24.01.00 Dabas aizsardzības institūcijas
- 21.05.00 Zivju aizsardzības pasākumi

- 21.13.00 Nozares vides projekti
 - 14.08.00 Eiropas Ekonomiskās zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētie projekti
 - 22.00.00 ERAF un Eiropas kopienas „INTERREG” programmas finansētie projekti
 - 22.03.00 3.mērķa programmas „Eiropas teritoriālā sadarbība” finansētie projekti
 - 22.04.00 Vides institūciju ERAF līdzfinansētie projekti (2007-2013)
- iestādes saņemtie ziedojumi un dāvinājumi, to izlietojums

2.3. Pārējie finanšu resursu avoti, pašu ieņēmumu apmērs un izlietojums

Pārvalde 2009.gadā ir saņēmusi šādus mērķa ziedojumus:

- Jūrmalas pilsētas domes finansējums Ķemeru NP Dabas skolas un informācijas centra uzturēšanai, kā arī Slokas ezera takas paplašināšanai un apsaimniekošanai, Vēršupītes un Vecslocenes iztekas no Slokas ezera tīrīšanai, Eiropas Sikspārņu nakts pasākumam,
- Teiču DR administrācijas projektam “Mazā ērgļa eksports”.

Pārvaldes gada budžeta daļu sastāda pašu ieņēmumi, kas tiek iegūti no zemes nomas maksājumiem, medību platību iznomāšanas, meža izsoļu organizēšanas un dzīvokļu īres maksas iekasēšanas. Kopējā summa Ls 702 034 .

2.4. Iestādes veiktie un pasūtītie pētījumi

2009.gadā nav pasūtīti pētījumi, taču ir veiktas vairākas aktivitātes, ko šajā sakarā var minēt.

- Ķemeru NP teritorijā veikta esošo īpaši aizsargājamo sugu un biotopu kartēšana, kā arī īpaši aizsargājamo sugu un biotopu apsaimniekošanas pasākumu monitorings.
- Rāznas NP ainavu ekoloģiskā plāna izstrādes ietvaros ir veikti gan pētījumi, gan kamerālie darbi. Ainavu ekoloģiskā plāna izstrādes mērķis bija veikt esošās ainavu struktūras izpēti, nosakot indikatorsugas, augu sabiedrības, to mijiedarbību un plūsmu, veikt ainavu estētisko, kultūrvēsturisko, funkcionālo un ekonomisko vērtēšanu, raksturojot izmaiņas ainavu struktūrā, izveidot ainavu telpu aprakstus un ainavu telpas struktūras elementu aprakstu, kā arī sniegt priekšlikumus un nosacījumus kā vadlīnijas pašvaldību teritoriju plānojumiem. Līgums tika noslēgts ar SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” par kopējo summu Ls 28622. Projekta realizācijai tika piesaistīts LVAF finansējums Ls 22 000 apmērā, pārējā summa – Ls 6622 tika segta no iestādes budžeta. Ainavu ekoloģiskā plāna izstrādes ietvaros tika nodrošināta gan sabiedrības, gan vietējo pašvaldību, kā arī nozares institūciju iesaiste, secīgi prezentējot

gan izstrādes procesu, gan rezultātus. Ainavu ekoloģiskais plāns ir publiski pieejams dokuments, ar kuru var iepazīties ikviens interesents.

- Ziemeļvidzemes BR administrācija sadarbībā ar starptautisko organizāciju “Coalition Clean Baltic” organizēja starptautiska zivju migrācijas ceļu izveides eksperta M.Hebranda vizīti Staicelē, lai izvērtētu zivju ceļa izveides iespējas Salacā pie Staiceles dambja.

2.5. Sadarbības partneru finansēto programmu un ārvalstu ieguldījumu programmu ietvaros īstenoto projektu rezultāti un līdzekļu izlietojums

Ķemeru NP administrācija

Jūrmalas pilsētas dome saskaņā ar 27.12.2006. sadarbības līgumu Nr.1.1-16.8/1157 pārskata periodā finansējusi Ķemeru NP Dabas skolas un informācijas centra uzturēšanu, kā arī Slokas ezera takas paplašināšanu un apsaimniekošanu, Vēršupītes un Vecslocenes iztekas no Slokas ezera tīrīšanu, Eiropas Sikspārņu nakts pasākuma norisi. Kopā ar 2008.gada atlikumu 2009.gadā no ziedojumu konta iztērēti Ls 8272,99.

Turklāt Ķemeru NP administrācija 2009.gadā realizēja LVAF finansētu projektu “Zivju resursu aizsardzības kontroles nodrošināšana Ķemeru nacionālajā parkā” (Ls 6251,00) ar mērķi uzlabot zivju resursu aizsardzību regulējošo normatīvo aktu ievērošanas kontroli Ķemeru NP teritorijā. Projekta ietvaros tika organizēti 100 zvejas un makšķerēšanas noteikumu ievērošanas reidi iekšējos ūdeņos, kuru laikā pieņemti lēmumi par piecu pārkāpēju administratīvu sodīšanu un pieprasīta soda nauda Ls 100,00 apmērā. Vienā gadījumā aprēķināts zivju resursiem nodarītais zaudējums Ls 120,00 apmērā.

Uzsākta arī projekta „Atpakaļ dabā” realizācija (projekta pilnais nosaukums: “Elaborating joint tools for environmental education as efficient mean of management of protected areas”). Projekts “Atpakaļ dabā” tiek īstenots Igaunijas – Latvijas Pārrobežu sadarbības programmas ietvaros un to daļēji finansē ERAF. Projekta mērķis ir uzlabot ĪADT pārraudzību un izglītēt sabiedrību par vides aizsardzības jautājumiem. Projekta ietvaros paveiktais 2009.gadā:

- Noorganizēts Starptautiskajai ūdens dienai veltīts pasākums Jūrmalas Jauno dabas draugu centrā.
- Uzsākts darbs pie trīs apmācību programmu par mitrājiem sagatavošanas; noorganizēti trīs apmācību programmu darba lapu testi, iesaistot Ķemeru sākumskolas, Jūrmalas Valsts ģimnāzijas un Zemgales vidusskolas skolēnus un skolotājus.
- legādāts dabas izpētes inventārs apmācību programmu un nodarbību īstenošanai dabā.

- Noorganizēts konkurss par mitrāju tēmu. Tā laureāti pārstāvēja Ķemeru NP starptautiskajā dabas izpētes nometnē, kura notika Krimuldā 2009.gada jūnijā.
- Noorganizēta uzkopšana talka Slampes upītes krastos.
- Uzsākts darbs pie pasaku grāmatas par mitrājiem, noteicēja par dumbrāja sugām un DVD par sikspārņiem sagatavošanas.
- Izdots mitrāju kalendārs ar bērnu un jauniešu zīmējumiem un fotogrāfijām.
- Projekta darbinieki apmeklēja pieredzes apmaiņas vizītes laikā Maskavas un Kalugas apgabala dabas izglītības centrus un nacionālos parkus.

Ķemeru NP administrācijas organizētājās projekta aktivitātēs 2009.gadā ir piedalījušies 206 dalībnieki. 2009.gadā apgūtā valsts dotācija projekta aktivitāšu ieviešanai Ls 23999,00.

Ķemeru NP ir uzsākta arī projekta „**Parki un ieguvumi**” („*Parks&Benefits*”) realizācija. Projekts tiek īstenots INTERREG IV B Baltijas jūras reģiona programmas ietvaros un to daļēji finansē ERAF. 2009.gada martā Vācijā notika projekta uzsākšanas pasākums, tika apstiprināts projekta darba plāns, parakstīts finansējuma līgums starp vadošo partneri un finansējuma sniedzēju. Sadarbībā ar projekta partneri Latvijā Latvijas Lauku tūrisma asociācijas „Lauku ceļotājs” 22.maijā noorganizēta projekta atvēršanas sanāksme, kā arī notikusi projekta partneru otrā tikšanās un uzraudzības grupas pirmā apspriede jūnijā Dānijā, parakstīts partnerības līgums ar vadošo partneri, Slovēnijā apmeklēts EUROPARC seminārs par Eiropas ilgtspējīga tūrisma hartas ieviešanu. Uzsākts darbs pie tūrisma uzņēmēju foruma veidošanas un Ķemeru NP teritorijas ilgtspējīga tūrisma stratēģijas izstrādes.

Rāznas NP administrācija

Rāznas NP administrācija ir īstenojusi Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta prioritātes „Reģionālās politikas un ekonomisko aktivitāšu attīstība” programmas „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā” apakšprojektu „**Rāznas nacionālā parka teritorijas apsaimniekošanas infrastruktūras izveide**” (Nr. NFI/0016/08/08). Projekta rezultātā tika izstrādāts skiču projekts, veikta inženiertehniskā izpēte Rāznas NP infrastruktūras apsaimniekošanas infrastruktūras būvniecībai, tika izstrādāts finanšu ekonomiskais pamatojums publiskās un privātās partnerības projektam, kā arī veiktas apmācības Pārvaldes darbiniekiem par publiskās – privātās partnerības projektu tiesiskajiem un ekonomiskajiem aspektiem. Realizēto publiskā iepirkuma procedūru rezultātā projekta faktiskās izmaksas sastādīja Ls 14836,56 (projektam piešķirtais finansējums – Ls 27550).

Ziemeļvidzemes BR administrācija

Budžeta programmas LVAF apakšprogrammas ‘Nozares vides projekti’:

- „**ZBR vides informācijas centra rekonstrukcija**” (Ls 94601) – informācijas centra izbūve saskaņā ar 2007.gadā noslēgto būvniecības līgumu. Realizēts

būvdarbu 6. un 7.posms. Darbus nepieciešams turpināt.

- „**ZBR tehniskā nodrošinājuma stiprināšana**” (Ls 12000) – turpinās operatīvā līzina nomas līgumi par divu transporta vienību nomu, nodrošinot normatīvajos aktos noteikto dabas aizsardzības funkciju veikšanu Ziemeļvidzemes BR teritorijā.
- „**ZBR sabiedriskā monitoringa programma**” (Ls 3021) – sabiedrības izglītošana un iesaistīšana dabas datu vākšanā. Apkopoti iegūtie dati un uzturēta datu bāze.
- Apakšprogrammā „Zivju resursu aizsardzība” īstenots projekts „**Zivju resursu aizsardzības pasākumi Salacā un Burtnieku ezerā**” (Ls 2898) – Ziemeļvidzemes BR administrācijas inspektori, piesaistot sabiedriskos inspektoros, veica 458 reidus Salacā un Burtnieku ezerā, kuru rezultātā izņemti 157 nelikumīgie zvejas rīki.

Budžeta apakšprogrammas EEZ un Norvēģijas valdības divpusējais finanšu instruments īstenots projekts LV0051 „ZBR vides izglītības un informācijas centrs – videi draudzīgās atjaunojamās enerģijas izmantošanas paraugs” (Ls 150927). Projekta ietvaros Ziemeļvidzemes BR vides izglītības un informācijas centrā ierīkota apkures un gaisa dzesēšanas sistēma, izmantojot zemes siltumu, uzstādīti saules kolektori siltā ūdens ieguvei. Veikta sabiedrības informēšana par atjaunojamo enerģijas resursu izmantošanas iespējām un praktisko pieredzi Ziemeļvidzemes BR vides izglītības un informācijas centrā.

ES Struktūrfondu 3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” 2007.-2013.gada programmas ‘Atbalsts kultūras attīstībai’ finansēts Igaunijas – Latvijas Programmas pārrobežu sadarbības projekts „**Neapzinātās kultūras mantojuma vērtības meža kultūrvidē**”. Projekta vadošais partneris – Igaunijas Valsts mežu apsaimniekošanas centrs (RMK), bet Latvijas puses vadošais partneris – Valsts meža dienests. Kopējais budžets 948 000 EUR. Ziemeļvidzemes BR kopējais projekta budžets Ls 49484; 2009.gadā – Ls 8744. Projekta realizācijas laiks 2009.gada marts. – 2011.gada marts. Projekta mērķis ir apzināt un saglabāt līdz šim neapzināto kultūras mantojumu Latvijas lauku ainavā. Projekta uzdevumi ir objektu inventarizācijas metodikas sagatavošana, inventarizētāju apmācīšana, objektu inventarizācija Valmieras, Valkas, Limbažu un Alūksnes rajonos (pēc iepriekšējā administratīvā iedalījuma), datu bāzes izveidošana, rekomendāciju izstrādāšana kultūras mantojuma objektu apsaimniekošanai, demonstrējumu un mācību objekta izveidošana, izstādes izveidošana, kā arī sabiedriskā monitoringa metodikas sagatavošana. 2009.gadā pabeigta inventarizācijas metodika, apmācīti 100 inventarizāciju veicēji, uzsākta objektu inventarizācija, sagatavots monitoringa metodikas projekts, izstrādātas demonstrējumu un mācību objekta un izstādes koncepcijas.

Sadarbībā ar UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju un UNESCO Maskavas biroju Salacgrīvā 2009.augustā tika organizēts trīs dienu seminārs ĪADT apsaimniekotājiem par biosfēras rezervātu izveidi un bijušo PSRS valsti ĪADT apsaimniekošanu. Piedalījās

40 pārstāvji no astoņām valstīm (Moldāvijas, Gruzijas, Azerbaidžānas, Armēnijas, Krievijas, Lietuvas, Igaunijas un Latvijas). Pasākumu finansēja UNESCO Maskavas birojs.

Līdzdalība vienas dienas ekskursijas organizēšanā Eiropas īpaši aizsargājamo pārrobežu teritoriju vadītājiem un koordinatoriem Latvijas/Igaunijas pierobežā EUROPARC federācijas *Transparcnet* iniciatīvas ietvaros. Pasākumu organizēja Igaunijas Vides dienests uz pārrobežu Ramsāres teritorijas “Ziemeļu Livonija” sadarbības rezultātu bāzes. Pasākuma Latvijas sadaļa tika finansēta no EUROPARC federācijas līdzekļiem.

Sadarbībā ar Francijas Kultūras centru Rīgā Ziemeļvidzemes BR administrācijas telpās Salacgrīvā tika organizēta plakātu izstāde par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Pasākumu finansēja Francijas Kultūras centrs Rīgā.

ES Struktūrfondu 3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programmas 2007.-2013.gadam finansētajā projektā Nr#11 „**Klimata izmaiņas: ietekme, pielāgošanās un izmaksas Baltijas jūras reģionā**” (*BaltCICA*) 2009.gadā notikuši 19 semināri, kuros kopā piedalījušies 610 dalībnieku – gan skolēni, gan vietējie zemju īpašnieki, gan pašvaldību pārstāvji. 2009.gadā piešķirtais finansējums Ls 13 262.

Slīteres NP administrācija

Apakšprogrammā „Zivju resursu aizsardzība” īstenots projekts „**Zivju resursu izmantošanas kontrole Talsu un Ventspils rajonos**” (Ls 2419) – Slīteres NP administrācija piesaistot VVD pilnvarotu personu, veica zivju resursu izmantošanas kontroli galvenokārt Usmas ezerā un Slīteres NP pieguļošajā teritorijā DL „Ances meži un purvi”. 2009.gadā veiktas 195 pārbaudes, konstatēti pieci dabas aizsardzības normatīvo aktu pārkāpumi. Par pārkāpumiem pieņemts lēmums piemērot naudas sodu Ls 150 apmērā. Izņemti 189 nelegālie zvejas rīki.

Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programmas 2007-2013 projekts „**Baltijas Zaļā josta**” (*INTERREG IVB*) (Ls 45 445). Darbības laiks no 2008.gada novembrim līdz 2012.gada 31.janvārim. Slīteres NP administrācija šī projekta ietvaros realizē divus pilotprojektus: „Ziemeļkurzemes ekspresis” un „Redzēt savām acīm”. 2009.gadā izdota brošūra „Ziemeļkurzes šaursliežu dzelzceļš – militārais mantojums no Pirmā pasaules kara. 1916.-1963.”, veikti priekšdarbi dabas takas izveidei – tehniskie projekti būvniecībai, saskaņojumi, izdota avīze „Slīteres NP Ziņas”. Nopirkta un uzstādīta tiešraides kamera un tās aprīkojums, uzsākta tiešraide internetā, nopirkta meža kamera un tās aprīkojums nepārtrauktai slēptai filmēšanai dabā.

Teiču DR administrācija

Teiču DR administrācija 2009.gadā realizēja LVAF finansētu projektu apakšprogrammā

‘Nozares vides projekti’ „**Zooloģisko un botānisko kolekciju fonda glabātuves Brīvības ielā 35, Ļaudonā būvdarbu pabeigšana un telpu aprīkojums**” (Ls 37000) – pabeigta ēkas rekonstrukcija. Ēka ar kopējo platību 242,9m² pieņemta ekspluatācijā. Telpas aprīkotas ar nepieciešamajām mēbelēm un inventāru, ēka kļuvusi izmantojama kā botānisko un zooloģisko kolekciju materiāla fondu glabātuve un zooloģisko pētījumu laboratorija, nodrošinot optimālus apstākļus gan reģiona, gan valsts mērogā nozīmīgu kolekciju izveidei un uzglabāšanai.

Vēl tika īstenots LVAF finansēts projekts apakšprogrammā ‘Zivju resursu aizsardzība’ „**Ūdeņu aizsardzības pasākumu nodrošinājums Teiču un Krustkalnu dabas rezervātos**” (Ls 5796). Projekta laikā tika veikti 216 ūdenstilpju uzraudzības reidi, izņemti 16 tīkli un seši zvejas murdi, kontrolējot zivju resursu izmantošanu un ierobežojot pretlikumīgu ūdeņu bioloģisko resursu izmantošanu. Ar vides inspektoru klātbūtni ūdenstilpēs zivju resursu saudzēšanas, zvejas aizliegumu laikos un vietās ierobežota maluzvejniecība, saglabāti ūdeņu bioloģiskie resursi, veicināta zivju aizsardzība, veidota legālo zivju resursu izmantotāju pozitīva attieksme pret dabas aizsardzību.

Sadarbības partnera – Gaujas NP fonda – īstenotie projekti:

- ES Mūžizglītības programmas (2007-2013) Leonardo da Vinci programmas finansēts projekts „**Gaujas nacionālā parka pārrobežu prakse – ieguldījums vides aizsardzībā**”. Projekta rezultāti – iegūta pieredze dabas aizsardzības īstenošanai. Finanšu plūsmas izlietojums atspoguļots atskaitēs.
- Igaunijas – Latvijas Programmas pārrobežu sadarbības projekts „**Atpakaļ dabā**” (2009-2011). Projekta rezultātā tiek veidota vides izglītības saturiskā un materiālā bāze par mitrāju tēmu. Līdzekļu izlietojuma plūsma pakārtota budžeta plānojumam.
- ES neformālās izglītības programmas „Jaunatne darbībā” apakšprogrammas „Jaunatne Eiropai” jauniešu iniciatīvas projekts „**Iepazīsim nakts dabu**”. Projekta rezultātā nodrošināta jaunatnes saturīga brīvā laika pavadīšana, izglītota un audzināta vietējā jaunatne dabas aizsardzības jomā. Finanšu plūsmas izlietojums atspoguļots atskaitēs.
- Siguldas novada domes finansēts projekts „**Interaktīvie pasākumi dabas un kultūrvides veicināšanai Siguldas novadā**”. Projekta ietvaros nodrošināta vides izglītības spēļu sagatavošana un darbnīcas divos Siguldas novada iedzīvotājiem nozīmīgos pasākumos. Finanšu plūsma atbilst projekta budžetam.
- LVAF finansēts projekts „**Ūdens bioloģisko resursu aizsardzība**”. Projekta rezultātā uzlabota ūdenstilpņu vides un resursu aizsardzība.

Pārvaldes centra administrācija 2009.gadā ir sekmīgi realizējusi budžeta programmas LVAF apakšprogrammas „Nozares vides projekti” projektu „Transportlīdzekļu noma Dabas aizsardzības pārvaldes centrālā aparāta un reģionālo struktūrvienību darbības nodrošināšanai”.

2.6. Būtiskākie iestādes sniegtie pakalpojumi

Starpiestāžu pakalpojumi

Būtiskākie sniegtie starpiestāžu pakalpojumi ir atzinumi (viedokļi) RVP par plānotajām darbībām ĪADT, līdzdalība ietekmes uz vidi novērtēšanas procesos, nosacījumu un atzinumu sniegšana pašvaldību teritoriju plānojumiem.

Rāznas NP administrācija ir sniegusi saskaņojumus un atzinumus VMD, VVD, pašvaldībām, kā arī citām institūcijām.

2009.gadā Gaujas NP administrācija ir sniegusi 465 atzinumus VMD par koku ciršanas iespējamību mežā un meža zemē, piecus atzinumus VMD par meža zemes transformācijas iespējamību, 261 atzinumu Lauku atbalsta dienestam par saimnieciskās darbības ierobežojumiem Natura 2000 teritorijās, kā arī 41 atzinumu reģionālajām vides pārvaldēm par paredzēto darbību iespējamību.

Publiskie pakalpojumi

Būtiskākie sniegtie publiskie pakalpojumi ir dažādu normatīvajos aktos paredzētu atļauju, atzinumu un saskaņojumu izsniegšana privātpersonām.

Rāznas NP administrācija sniedza atļaujas normatīvo aktu noteiktajā kārtībā par darbībām ĪADT. Lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, iedzīvotājiem ir iespēja iesniegumu veidlapas iegūt mājas lapā www.daba.gov.lv, bet neskaidrību gadījumā konsultēties ar administrācijas darbiniekiem vai arī iesniegt sūdzības vai ierosinājumus, izmantojot bezmaksas informatīvo tālruni.

2.7. Iekšējais audits

Lai nodrošinātu sekmīgu iestādes vadību un darbību Pārvaldē darbojas auditors kā neatkarīgs atbalsts Pārvaldes vadībai, jo sniedz neatkarīgu vērtējumu par vadības izveidotajām iekšējās kontroles sistēmām, kā arī sniedz konsultācijas vadībai un Pārvaldes darbiniekiem par būtiskiem jautājumiem. Auditors izvērtē arī atsevišķus normatīvos dokumentus, sniedzot par tiem savu viedokli, un piedalās atsevišķos procesos ar padomdevēja tiesībām. Kopējais rezultāts ir panākt, lai, pilnveidojot iekšējās kontroles sistēmas, Pārvaldes vadība varētu sekmīgi īstenot nospraustos stratēģiskos mērķus un politiku.

Lai nodrošinātu korupcijas risku vadības procesa īstenošanu, Pārvalde 2009. gadā ir izstrādājusi pretkorupcijas pasākumu plānu „Dabas aizsardzības pārvaldes pretkorupcijas pasākumu plāns 2009.-2011.gadam” noteikto uzdevumu izpildei.

Iekšējās kontroles uzlabošanai un interešu konfliktu iespējamības novēršanai 2009. gadā tika apstiprināts Ētikas kodekss.

3. Dabas aizsardzības plānu izstrāde un uzraudzība

Pārskata periodā, atbilstoši Pārvaldes uzdevumiem, lai nodrošinātu kvalitatīvu DAP, ir organizēts un uzraudzīts izstrādes process 19 ĪADT DAP, kā arī pieņemti lēmumi par astoņu DAP darbības termiņu pagarināšanu.

Pārvaldes darbinieki ir piedalījušies aptuveni 50 sanāksmēs, lai nodrošinātu kvalitatīvu DAP izstrādes procesu Latvijā. Pārskata periodā notikušas 29 uzraudzības grupas sanāksmes, septiņas paplašinātās uzraudzības grupas sanāksmes, 11 sabiedriskās apspriešanas sanāksmes un viena informatīvā sanāksme. Līdz ar DAP izstrādes uzraudzīšanu, tiek nodrošināta arī sabiedrības informēšana par dabas aizsardzības sistēmu Latvijā, aktuālajiem aprobežojumiem un atļautajām darbībām ĪADT, kā arī tiek veicināta sabiedrības iesaistīšanās lēmumu pieņemšanas procesā.

Lai nodrošinātu iespēju veikt līdz šim neīstenotos plānotos apsaimniekošanas pasākumus ĪADT, kurām DAP darbības termiņš ir beidzies, Pārvalde pieņēma lēmumus par DAP darbības termiņu pagarināšanu šādām ĪADT: DL „Korneti – Peļļi”, DP „Abavas senleja”, DP „Beberbeķi”, DL „Dēliņkalns”, DL „Lielupes grīvas pļavas”, DL „Mežmuižas avoti”, DP „Sauka” un DL „Vecdaugava”. Minēto plānu pagarināšanu iniciēja Pārvalde visām ĪADT, izņemot DL „Korneti – Peļļi”, kurai DAP darbības termiņš pārskatīts, pamatojoties uz pašvaldības iesniegumu.

DAP izstrādes process ir uzraudzīts 2009.gadā arī Slīteres NP, DP „Daugavas loki”, DL „Ilziņa ezers”, AAA „Vestiena”. Darbs pie DAP izstrādes uzraudzīšanas noticis arī veidojamajām AJT – „Nida – Pērkone” un „Rīgas līča rietumu piekraste”. Šo DAP izstrādes uzraudzība tiks turpināta 2010.gadā.

3.1. Pārvaldes finansētie dabas aizsardzības plāni

2009.gadā ir pabeigti un ar Vides ministra rīkojumu apstiprināti četri Pārvaldes finansēti DAP – DP „Dridža ezers”, ĢĢDP „Staldzenes stāvkrasts”, ĢĢDP „Dampeļu atsegums”, DL „Būšnieku ezera krasts”.

2009.gadā uzsākta viena DAP izstrāde ar Pārvaldes finansējumu – DL „Ventas ieleja”.

3.2. Citu organizāciju finansētie dabas aizsardzības plāni

2009.gadā ir pabeigti un ar Vides ministra rīkojumu apstiprināti astoņi citu organizāciju finansēti DAP. No tiem Latvijas Vides aizsardzības fonds finansējis sešu DAP – DP „Dolessala”, DL „Babītes ezers”, DL „Kaļķupes ieleja”, DL „Pāvilostas pelēkā kāpa”, Moricsalas dabas rezervātam un Grīņu dabas rezervātam. AAA „Kaučers” izstrādi finansējusi Riebiņu novada dome. Rāznas NP DAP izstrādāts Life-Daba projekta ietvaros.

3.3. Sugu aizsardzības plāni

Pārskata periodā tika organizēta brūnā lāča *Ursus arctos* sugas aizsardzības plāna pārskatīšana un atjaunošana. Plāna izstrādes gaitā tika rīkotas vairākas sanāksmes.

Rezultātā plāna izstrāde tika pabeigta un 2009.gada 23.jūlijā to apstiprināja ar Vides ministra rīkojumu Nr.240.

Uzsākta sugu aizsardzības plānu izstrādes – atjaunošana īpaši aizsargājamai ierobežoti izmantojamai dzīvnieku sugai mednim *Tetrao urogallus*, kā arī biežajai perlamutrenei *Unio crassus*. Darbs pie medņa un biežās perlamutrenes sugu aizsardzības plānu izstrādes uzraudzības tiek turpināts 2010.gadā.

3.4. Mikroliegumi

2009.gadā Latvijā tika izveidoti 142 mikroliegumi (turpmāk tekstā ML) ar kopējo platību 2683ha. No organismu grupām visvairāk ML (kopā 96) izveidoti putnu aizsardzībai. No tiem visvairāk veidoti ML melnā stārķa *Ciconia nigra* (46) un mazā ērgļa *Aquila pomarina* (23) aizsardzībai. Vēl izveidoti septiņi ML medņa *Tetrao urogallus*, pieci – zivjērgļa *Pandion haliaetus*, pieci – trīspirkstu dzeņa *Picoides tridactylus*, trīs – baltmugurdzeņa *Dendrocopos leucotos*, divi – vidējā dzeņa *Dendrocopos medius*, divi – meža baloža *Columba oenas*, divi – jūras ērgļa *Haliaeetus albicilla* un viens – lielā dumpja *Botaurus stellaris* aizsardzībai. Zīdītāju aizsardzībai izveidots viens ML lielā susura *Glis glis* dzīvotnē. Kukaiņu aizsardzībai izveidoti divi ML bērzu briežvaboles *Ceruchus chrysomelinus* un lapkoku praulgrauža *Osmoderma eremita* aizsardzībai. Vaskulāro augu aizsardzībai izveidoti 11 ML, no tiem četri – lakša jeb mežloka *Allium ursinum*, trīs – meža silpures *Pulsatilla patens*, divi – daudzgadīgās mēnesenes *Lunaria rediviva* un pa vienam Brauna cietpapardes *Polystichum braunii* un Baltijas efejas *Hedera helix* var. *baltica* aizsardzībai. Sūnai – kailā apaļlape *Odontoschisma denudatum* – izveidoti divi, bet tūbainajai bārkstlapei *Trichocolea tomentella* – viens ML. Pārējie 29 ML veidoti biotopu aizsardzībai, no tiem 28 ML dažādu mežu biotopu un viens minerālvielām bagātu avotu un avotu purvu aizsardzībai.

Viens ML 6,9ha platībā trīspirkstu dzenim *Picoides tridactylus* likvidēts, jo teritorijā, to apsekojot piemērotā laikā, nav konstatētas ne raksturīgās barošanās pazīmes, ne riesta bungošana, ne iepriekšējo gadu ligzdošanas dobumi.

Trīs iepriekš izveidotos ML veiktas izmaiņas. Divos no tiem veikti tehniski labojumi, jo sakarā ar jaunu meža inventarizāciju, mainījušies nogabalu un kvartālu numuri. Vienā gadījumā paplašināts medņu riesta vietas ML un tā buferzona, jo iegūti jauni dati par sugas klātbūtni teritorijā un iepriekšējā platība nenodrošināja kvalitatīvu riesta aizsardzību.

Līdz ar vides ministra 2009.gada 16.jūlija rīkojumu Nr.234 un 2009.gada 21.jūlija rīkojumu Nr.237 Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras informācija un pastāvošās datu bāzes, tai skaitā arī datu bāze par ML, tika nodotas Pārvaldei. Uzsākta datu bāzes precizēšana un sagatavošana integrēšanai Nacionālajā dabas datu pārvaldības sistēmā.

2009.gadā Pārvalde realizēja virkni funkciju, kas tai ir deleģētas Latvijas normatīvajos aktos, lai izdotu šādas atļaujas (skat. tabulu Nr.2)):

- CITES atļaujas un sertifikātus,
- nemedījamo sugu indivīdu iegūšanas atļaujas,
- atļaujas zvejai īpašos nolūkos vai zinātniskās izpētes nolūkos,
- atļaujas dzīvnieku izcelsmes produktu ieguvei vai sugas selekcijai izmantojamo savvaļas nemedījamo dzīvnieku turēšanai nebrīvē,
- atļaujas savvaļas dzīvnieku turēšanai nebrīvē un savvaļas dzīvnieku kolekciju izveidošanai.

Tabulā Nr.2 sistematizēts 2009.gadā Pārvaldes izsniegto atļauju skaits

Tabula Nr.2

Atļauju veids	2009.g. izdoto atļauju skaits
CITES importa un (re)eksporta atļaujas	173
CITES sertifikāti	14
Atļaujas savvaļas nemedījamo sugu ieguvei un reintrodukcijai	32
Atļaujas nemedījamo sugu dzīvnieku turēšanai iežogotās platībās, kuri izmantojami dzīvnieku izcelsmes produktu ieguvei vai sugas selekcijai	30
Atļaujas savvaļas dzīvnieku turēšanai nebrīvē un savvaļas dzīvnieku kolekciju izveidošanai	4
Atļaujas zvejai īpašos nolūkos un zinātniskās izpētes nolūkos	65

2009.gadā Pārvalde realizēja virkni funkciju, kas tai ir deleģētas Latvijas normatīvajos aktos. Atbilstoši savām funkcijām, lai nodrošinātu teritorijas ainavu, ekosistēmu, sugu un ģenētiskās daudzveidības saglabāšanu, Pārvaldes administrācijas sniedz atzinumus, atļaujas un saskaņojumus par dažādu darbību iecerēm atbildības teritorijā ietilpstošajās ĪADT, kā arī izvirza nosacījumus teritorijas plānojumu izstrādei pārraudzībā esošajā teritorijā un sniedz atzinumus par tiem.

Ķemeru NP administrācija

Ķemeru NP administrācijas sniegtie publiskie pakalpojumi ir dažādu normatīvajos aktos paredzētu atļauju, atzinumu un saskaņojumu izsniegšana privātpersonām. Visvairāk sagatavoti saskaņojumi koku ciršanai ārpus meža zemēm – izsniegtas 52 atļaujas, sagatavoti 10 plānoto darbību saskaņojumi Ķemeru NP un DP „Engures ezers” teritorijā ceļu, grāvju rekonstrukcijai, salu izveidošanai, vēja ģeneratoru uzstādīšanai, lūšu ķeršanai zinātniskiem mērķiem, kā arī aktīvās atpūtas organizēšanai. Saskaņots viens studentu orientēšanās sporta pasākums.

4. Pārvaldes izsniegtās atļaujas un Vašingtonas konvencijas (CITES) ieviešana

Pieņemts viens lēmums par valsts pirmpirkuma tiesību neizmantošanu, kā arī sniegta informācija zemesgrāmatām par to, ka konkrētajā gadījumā zemesgabals atrodas neitrālajā zonā un valstij nav pirmpirkuma tiesību uz to. Ķemeru NP administrācija ir sniegusi informāciju par ĪADT divu zemes ierīcības projektu izstrādāšanai, kā arī saskaņojis trīs zemes ierīcības projektus.

Pārskata periodā izsniegti 10 nosacījumi detālplānojumu izstrādāšanai Ķemeru NP teritorijā, pārsvarā Lapmežciema pagasta teritorijā. Sagatavoti seši atzinumi par izstrādātajiem detālplānojumiem. Veikta sarakste ar Lapmežciema pagasta iedzīvotājiem un zemes īpašniekiem par teritorijas plānošanas jautājumiem, kopumā sagatavojot septiņas atbildes uz iesniegumiem.

Pārskata periodā ir notikusi sadarbība ar Ventspils RVP, Valsts meža dienestu, Vides pārraudzības valsts biroju un pašvaldībām, sniedzot starpiestāžu pakalpojumus. Ir sagatavoti trīs atzinumi (viedokļi) reģionālajām vides pārvaldēm par plānotajām darbībām Ķemeru NP vai tā tiešā tuvumā. Ķemeru NP sniedzis 35 atzinumus Valsts meža dienesta virsmežniecībām par koku ciršanu meža zemēs. Notikusi līdzdarbība ietekmes uz vidi novērtēšanas procesā, sniedzot viedokli par ietekmes uz vidi darba ziņojumu, kas sagatavots autoceļa A-10 rekonstrukcijas ietekmes novērtēšanai.

Pārskata periodā izsniegti nosacījumi Bauskas, Jelgavas un Tukuma novadu teritorijas plānojumu izstrādāšanai, kā arī sagatavota informācija Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumam. Izsniegti atzinumi par Lapmežciema novada teritorijas plānojuma otro precizēto un galīgo redakciju. Ķemeru NP administrācija ir līdzdarbojusies Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas veidotajā darba grupā Piekastes telpiskās attīstības pamatnostādņu 2011.-2017.gadam sagatavošanā.

Ziemeļvidzemes BR administrācija

Ziemeļvidzemes BR administrācijas pārvaldības zona aptver piekto daļu Latvijas jūras piekrastes. Rīgas aglomerācijas paplašināšanās būtiski iespaido jūras piekrastes daļas, kā arī lielāko upju un ezeru piekrastes daļu integritātes saglabāšanos. Līdz ar to objektīvi izveidojusies situācija, kurā vislielākais dažāda veida atzinumu skaits ir saistīts ar darbībām Rīgas līča piekrastes zonā.

2009.gadā Ziemeļvidzemes BR administrācija ir sagatavojusi un izsniegusi 25 nosacījumus un atzinumus teritoriālplānojumu un detālplānojumu izstrādei, 17 atzinumus koku ciršanai ārpus meža zemes, 135 lēmumus par valsts pirmpirkuma tiesību izmantošanu uz zemi, 81 atzinumu reģionālajām vides pārvaldēm tehnisko noteikumu sagatavošanai un 178 dažāda veida atzinumus, pašvaldībām, privātpersonām u.c.

Vairākos gadījumos Ziemeļvidzemes BR administrācija ir pieprasījusi izdarīt labojumus pašvaldību (piemēram, Skultes pašvaldības) teritoriālplānojumos, lai nodrošinātu vides kvalitātes nepasliktināšanos.

Dažāda rakstura saskaņojumu un atzinumu skaits attiecībā pret iepriekšējiem trim gadiem ir sarucis no vidēji 600 atzinumiem katrā no iepriekšējiem gadiem līdz 450 atzinumiem 2009.gadā. Skaita sarukums izskaidrojamas ar veiktajiem grozījumiem likumā „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”, „Par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu” u.c. normatīvajos aktos, kā arī to iespaidojusi ekonomiskā situācija Latvijā un pasaulē. Lai gan Ziemeļvidzemes BR administrācija atbildības teritorija ir būtiski palielinājusies, dažāda rakstura saskaņojumu un atzinumu skaita būtisks pieaugums nākamajā gadā nav prognozējams.

Teiču DR administrācija

Teiču DR administrācija 2009.gadā reģionālām vides pārvaldēm ir sagatavojusi četrus atzinumus par autoceļu (3) un dzelzceļa rekonstruēto un modernizēto posmu nodošanu ekspluatācijā Teiču un Krustkalnu dabas rezervātiem piegulošajās teritorijās, trīs atzinumus par koku ciršanas meža zemēs atbilstību ĪADT vispārējiem un individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem, astoņus atzinumus par plānoto saimniecisko darbību (ēku un saistītās infrastruktūras būvniecības, meža meliorācijas) iespējamo ietekmi uz ĪADT tehnisko noteikumu saņemšana, trīs atzinumus par lauksaimniecībā izmantojamo zemju atbilstību bioloģiski vērtīgo zālāju kritērijiem

Teiču DR administrācija 2009.gadā ir izdevusi divus lēmumus par koku ciršanu nemeža zemēs ĪADT.

Teiču DR administrācija 2009.gadā ir izdevusi 1750 dzērveņu lasīšanas atļaujas Teiču DR, pamatojoties uz Teiču DR dabas aizsardzības plānu un likumu.

Slīteres NP administrācija

Slīteres NP administrācija izsniegusi četras uzturēšanās atļaujas Moricsalas DR zinātnisko pētījumu veikšanai. Visvairāk sagatavoti saskaņojumi koku ciršanai ārpus meža zemēm – izsniegtas 15 atļaujas, kā arī izsniegti septiņi atzinumi Valsts meža dienesta virsmežniecībām par koku ciršanu meža zemēs un pieci nosacījumi teritorijas plānojumu izstrādāšanai. Sagatavoti seši atzinumi reģionālām vides pārvaldēm, 12 plānotās darbības saskaņojumi par atbilstību ĪADT vispārējiem un individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem, pieņemts viens lēmums par valsts pirmpirkuma tiesību neizmantošanu.

Gaujas NP administrācija

Gaujas NP administrācija pārskata periodā ir izsniegusi:

- divos gadījumos informāciju rajonu būvvaldēm un pagasta pašvaldībām par patvaļīgu būvniecību,
- divas atļaujas meža zemes transformācijai,
- 22 atļaujas lauksaimniecības zemes transformācijai,
- trīs atļaujas derīgo izrakteņu ieguvei,

- viena atļauju zemes dzīļu izpētei,
- 10 atļaujas motorizētu ūdenstransporta līdzekļu izmantošanai Ungura ezerā,
- 27 saskaņojumus masu pasākumu organizēšanai,
- 150 saskaņojumus koku ciršanai ārpus meža zemes,
- 28 saskaņojumus būvniecības vietas izvēlei,
- divus saskaņojumus reklāmas izvietojumam dabas lieguma zonā,
- vienu saskaņojumu jauna tūrisma maršruta izveidošanai,
- divus saskaņojumus masu pasākumu organizēšanai kultūrvēsturiskajā zonā ārpus šim nolūkam iekārtotām vietām,
- 465 atzinumus Valsts meža dienestam par koku ciršanu mežā un meža zemē,
- piecus atzinumus Valsts meža dienestam par meža zemes transformāciju,
- sešus atzinumus par ēku un būvju nodošanu ekspluatācijā, ja saskaņā ar plānošanas un arhitektūras uzdevumu ir veikta būvniecības vietas izvēles un būvprojekta saskaņošana,
- 41 atzinumu reģionālajām vides pārvaldēm par paredzēto darbību iespējamību,
- 72 atzinumus par valsts pirmpirkuma tiesību izmantošanu,
- 261 atzinumu Lauku atbalsta dienestam par saimnieciskās darbības ierobežojumiem Natura 2000 teritorijā,
- piecus atzinumus par pašvaldību teritoriju plānojumu redakcijām
- divus atzinumus par detālplānojumu redakcijām.

Gaujas NP administrācija ir saskaņojusi 67 būvprojektus, saskaņojusi 27 zemes ierīcības projektus un trīs pašvaldību teritoriju plānojumus, dabā izvērtēti un iesniegti apstiprināšanai 52 meža apsaimniekošanas plāni.

Rāznas NP administrācija

Kopumā Rāznas NP administrācijā 2009.gadā ir saņemti un izskatīti 408 fizisko un juridisko personu iesniegumi par dažādu saimniecisko darbību ĪADT, kā rezultātā, gan izvērtējot iesniegto dokumentāciju, gan veicot paredzētās darbības vietu pārbaudi dabā, savas kompetences ietvaros Rāznas NP administrācija ir izsniegusi:

- 200 koku ciršanas apliecinājumu izsniegšanas saskaņojumus saimnieciskajai darbībai Rāznas NP teritorijā (tai skaitā atļaujas koku ciršanai meža zemē sanitārajā cirtē pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma),
- 34 atļaujas un atzinumus par dabas resursu izmantošanu, teritorijas izmantošanu un apsaimniekošanu,
- 69 būvniecības ieceru saskaņojumus, tai skaitā atļaujas zemes transformācijai un zemes lietošanas kategorijas maiņai,
- 18 lēmumus par koku ciršanu nemeža zemēs,
- 69 lēmumus par valsts pirmpirkuma tiesību izmantošanu uz zemi ĪADT,
- 10 atzinumus un nosacījumus teritorijas plānojumu izstrādei,
- vienu atļauju zinātnisko pētījumu veikšanai Rāznas NP teritorijā,
- divas atļaujas izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras izveidošanai,

- divas atļaujas pārvietoties ar kuģošanas līdzekļiem, izmantojot iekšdedzes dzinēju Rāznas ezerā un Ežezērā,
- trīs atzinumus par zemes ierīcības projektiem.

Regulāri sniegtas atbildes uz e-pastā iesūtītiem jautājumiem, kā arī personiskas un telefoniskas konsultācijas par sugu un biotopu aizsardzību, saimnieciskās darbības iespējām un ierobežojumiem ĪADT, kā arī citiem jautājumiem. Vidēji 2009.gadā, gan izmantojot bezmaksas informatīvo tālruni, gan telefoniski, elektroniski un personiski katru mēnesi Rāznas NP administrācijā vērsušies ~50 apmeklētāji.

4.I. Vašingtonas konvencijas (CITES) ieviešana Latvijā

2009.gadā CITES pārvaldības darba apjomi ir nedaudz samazinājušies – dokumentu plūsma gan ar republikas iestādēm, organizācijām un iedzīvotājiem, gan starptautiskā sarakste ir palikusi iepriekšējā līmenī, bet samazinājies izsniegto CITES atļauju skaits. Samērā daudz laika veltīts iežogoto platību jautājumiem un dažādām konsultācijām par šo tēmu, jo 2009.gadā Latvijā attīstās jauns uzņēmējdarbības veids – parka vīngliemežu audzēšana iežogotās platībās. Paralēli tam daudz laika veltīts CITES ieviešanai, jo notiek gatavošanās 2010.gada martā paredzētajai CITES dalībvalstu konferencei – bija nepieciešams izskatīt un sniegt atzinumus par daudziem starptautiskiem pētījumiem CITES jomā, kā arī informēt starptautisko sabiedrību par Latvijas nostāju dažādos jautājumos saistībā ar apdraudēto savvaļas sugu tirdzniecību, kā arī gatavot dažādas atskaitei un ziņojumus.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2009.gadā DAP izsniegto CITES sertifikātu skaits palicis gandrīz nemainīgs, taču izsniegto CITES atļauju skaits samazinājies par 35%, kas skaidrojams ar ekonomisko lejupslīdi, jo samazinājies pieprasījums pēc kosmētiskajiem līdzekļiem, kuru sastāvā ietilpst CITES sugas, kā arī pēc ekskluzīviem rūpuļu ādas izstrādājumiem. CITES īpatņu eksports no Latvijas uz valstīm, kas nav ES dalībvalstis, notiek reti un nav uzskatāms par būtisku. Dzīvot CITES īpatņus pārvadā nelielā skaitā vienīgi Rīgas Nacionālais zoologiskais dārzs un Rīgas Cirks. 2009.gadā CITES atļaujas izsniegtas ne tikai dzīvnieku valsts īpatņiem, bet arī dažu orhideju hibrīdu ieviešanai no Taizemes. Sertifikāti izsniegti nelielā skaitā – galvenokārt dzīvu īpatņu pārvietošanai ES.

Sadarbība ar Latvijas institūcijām

Pārvalde ir sadarbojusies ar Latvijas institūcijām, kuru viens no darbības uzdevumiem ir CITES nosacījumu ieviešana un kontrole – Vides ministriju, zinātniskajām institūcijām (Latvijas Dabas muzeju, LU Bioloģijas institūtu, LU Bioloģijas fakultāti) un ieviešanas institūcijām (Valsts vides dienestu, VID Galveno muitas pārvaldi), kā arī Rīgas Nacionālo zoologisko dārzu.

Pārvalde kā CITES uzraudzības iestāde sniedz atzinumus par aizturētajiem CITES īpatņiem un koordinē CITES īpatņu ekspertīzes veikšanu, nodrošinot muitas reģionālās vides pārvaldes ar informāciju par CITES īpatņu sugu noteikšanu. 2009.gadā sniegto atzinumu skaits trīs reizes samazinājies salīdzinājumā ar 2008.gadu, jo ekonomiskā lejupslīde negatīvi ietekmējusi tūristu skaita pieaugumu un pirktspēju. Lielāko daļu konfiscēto priekšmetu veido tūristiem konfiscētie suvenīri un kosmētiskie līdzekļi, kuru sastāvā ietilpst izejvielas no CITES un Padomes Regulas Nr.338/97 pielikumos iekļautiem augiem, kuru komerciāla izmantošana ES ir aizliegta.

Pārvalde turpina līdzdalību EU-TWIX tīklā (elektroniska informācijas apmaiņa starp Eiropas Kopienas dalībvalstu CITES institūcijām). 2009.gadā DAP turpināja iesākto tradīciju un Nacionālajā botāniskajā dārzā 2009.gada 20.maijā pasniedza Pārvaldes un Vides ministrijas atzinības rakstus Muitas un Valsts Vides dienesta darbiniekiem, kas 2008.gadā snieguši nozīmīgu ieguldījumu CITES īpatņu kontrabandas novēršanā. Sakarā ar samazināto iestādes finansējumu 2009.gadā netika rīkoti izglītojoši semināri kontrolējošo iestāžu darbiniekiem.

Sadarbība ar ārvalstīm un Eiropas Komisiju

2009.gadā turpinājās Pārvaldes sadarbība ar ES dalībvalstīm, CITES Sekretariātu un EK, uzturot regulāru saraksti, gan arī sniedzot atskaites un iesaistoties nepieciešamo pētījumu veikšanā. Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā EK un CITES sekretariātam tika sagatavota un nosūtīta ikgadējā atskaite par CITES atļaujām, kā arī atskaite par 2008./2009.gada darbībām CITES ieviešanā. Pārvaldes amatpersonas regulāri piedalījās darba grupu sanāksmēs Briselē.

2009.gadā turpinājās Pārvaldes sadarbība ar ES dalībvalstīm, CITES Sekretariātu, EK, TRAFFIC (Savvaļas Tirdzniecības Uzraudzības Tīklu) un citām sabiedriskām organizācijām, uzturot regulāru saraksti, sniedzot atskaites un ziņojumus, iesaistoties nepieciešamo pētījumu veikšanā, kā arī rediģējot tulkojumus par CITES latviešu valodā.

4.2. Iežogotās platības un savvaļas dzīvnieku kolekcijas

2009.gadā izsniegtas četras atļaujas savvaļas dzīvnieku kolekciju veidošanai un 30 atļaujas savvaļas nemedījamo dzīvnieku turēšanai iežogotās platībās. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, izsniegto atļauju skaits ir ievērojami pieaudzis. Iežogotajās platībās, kurām Pārvalde izsniegusi atļaujas 2009.gadā, pārsvarā plānots audzēt parka vīngliemežus *Helix pomatia*, dambriežus *Dama dama* un muflonus *Ovis musimon*.

Kolekciju un iežogoto platību apsekošana

2009.gada pavasarī CITES pārvaldības un atļauju daļas darbinieki kopā ar RVP, PVD un VMD darbiniekiem apsekoja 28 iežogotās platības un 16 savvaļas dzīvnieku kolekcijas. Pārbaucē laikā nopietni atļauju nosacījumu pārkāpumi netika konstatēti.

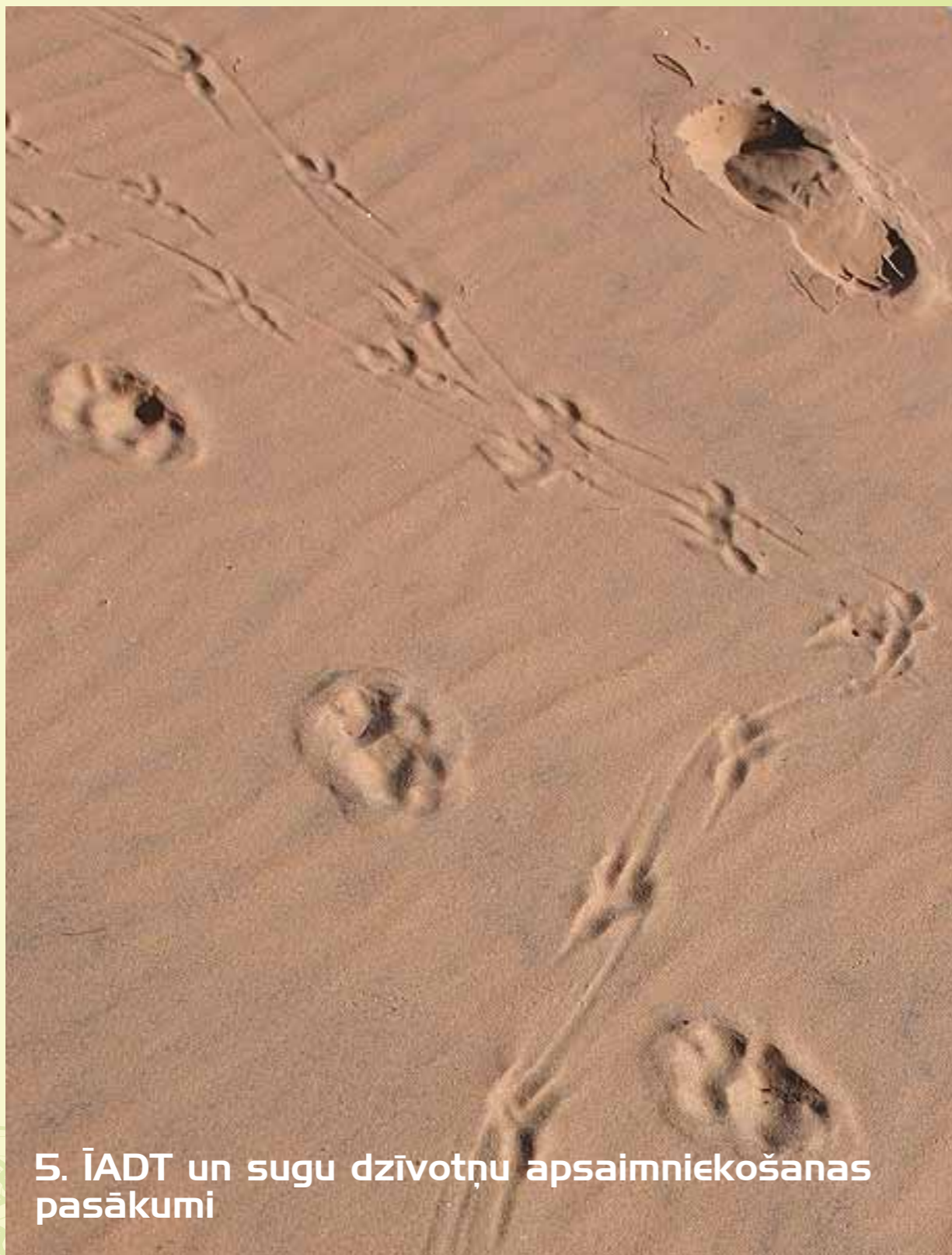
4.3. Nemedījamo dzīvnieku ieguve

2009.gadā izsniegtas 32 atļaujas savvaļas nemedījamo dzīvnieku ieguvei, kā arī viena atļauja sarkanvēdera ugunskrupja *Bombina bombina* reintrodukcijai. Izdoto atļauju skaits ir līdzīgs ar iepriekšējos gados izsniegto atļauju skaitu, jo būtiski jauni zinātniskie pētījumi, kuru likumīgai veikšanai nepieciešamas Pārvaldes izdotās atļaujas, 2009.gadā nav veikti.

2009.gadā norisinājās konkurss par parka vīngliemežu *Helix pomatia* ieguves kvotas piešķiršanu, kas pēc konkursa komisijas lēmuma tika sadalīts starp UAB „Camargo”, UAB „Gudukas”, UAB „Balžuva ir Ko” un SIA „Lukss AG”.

4.4. Atļaujas zvejai īpašos nolūkos un zinātniskās izpētes nolūkos

2009.gadā izsniegtas 65 atļaujas zvejai īpašos nolūkos un zinātniskās izpētes nolūkos, no kurām 11 ir izsniegtas zvejai Baltijas jūrā, bet 54 – zvejai Latvijas iekšējos ūdeņos un Baltijas jūras piekrastes zonā.

5. ĪADT un sugu dzīvotņu apsaimniekošanas pasākumi

Pārvalde pārskata periodā veikusi ĪADT un sugu dzīvotņu apsaimniekošanas pasākumu uzraudzību un ieviešanu: DL „Kadiķu nora” veikta kadiķu biotopu atjaunošana 4ha apmērā. Noslēgti līgumi – par zālāju atjaunošanu un uzturēšanu 20ha apmērā AAA „Ziemeļgauja”. Sadarbībā ar Ziemeļvidzemes BR administrāciju organizēti apsaimniekošanas darbi AAA „Ziemeļgauja” un talka. Uztādītas 10 mākslīgās ligzdas zivjērglim *Pandion haliaetus*. Tiek veikti galvenie darbi Latvijas DR daļas ĪADT apsaimniekošanas darbu organizēšanā, tiek uzturēta ēka „Embūte 1”, nodrošināta informācija Embūtes apmeklētājiem, sagatavota informatīvā lapa „Embūtes dabas vēstis” un kopā ar Embūtes pagasta avīzi izplatīta Embūtes pagasta iedzīvotājiem. DP „Embūte” tika organizēta pļavu pļaušana, sagatavota informācija informācijas stendu izveidei, darbs ar sabiedrības ieinteresēšanu dabas aizsardzības jomā, noslēgts līgums par dabas vērtību inventarizāciju.

DL „Gudenieki” tika veikta biotopu noganīšana un lopu uzraudzība (aploka platība 60ha). DL „Gudenieki” teritorijā veikta takas attīrīšana no kokiem un krūmiem, laipu labošana, norādes zīmju uzstādīšana, kā arī šajā teritorijā kadiķu audžu saglabāšanai atkārtoti veikta bebru dambju nojaukšana.

Ziemeļu upespērlenes *Margaritifera margaritifera* aizsardzības ietvaros tika noslēgti līgumi un pabeigta to izpilde par bebru populācijas kontroli DL „Melturu sils”, „Rauza”, „Šepka”, „Launkalne”, daļēji „Mežole” teritorijās. Tika noslēgti līgumi par īpaši aizsargājamās sugas sarkanvēdera ugunskrupju *Bombina bombina* savairošanu nebrīvē (≥ 500 juv. indivīdi). Sugas aizsardzības nodrošināšanai veikta vienkāršās ķekarpapardes *Botrychium simplex* atradņu inventarizācija.

DP „Piejūra” veikta divreizēja pļavas pļaušana 0,5ha platībā.

Rāznas NP administrācija

Pārskata periodā tika pabeigta Rāznas NP Ainavu ekoloģiskā plāna izstrāde, kura mērķis bija radīt teorētisko bāzi NP apsaimniekošanas stratēģijas izveidei, izmantojot mūsdienīgu ainavu ekoloģisko pieeju, kas paredz biotisko, abiotisko un sociālekonomisko faktoru izvērtējumu.

Lai nepieļautu nelikumīgu ezeru bioloģisko resursu izmantošanu un nevēlamu ietekmi uz vērtīgiem biotopiem, LVAF finansētā projekta „Zivju aizsardzības pasākumi Rāznas nacionālajā parkā” ietvaros tika piesaistīti sabiedriskie inspektori un veiktas papildus kontroles pārbaudes Rāznas, Dridža un Ežezērā, kas ir unikāli saldūdens biotopi Latvijas mērogā, un tajos ir sastopamas lašveidīgās zivis.

Tika izveidots ML īpaši aizsargājamā biotopa – nogāžu un gravu meži – aizsardzībai. ML platība – 1,4ha, tas atrodas Rāznas NP teritorijā, Rēzeknes novada Kaunatas pagastā.

Rāznas ezeram raksturīgi smilšaini un oļaini krasti, kur veidojas unikāli biotopi.

Patlaban ezeru apdraud aizaugšana, ko izraisa saimnieciskās darbības radītā barības vielu ieplūde. Lai pasargātu ezeru no aizaugšanas un veidotu vizuāli pievilcīgu ainavu, saskaņā ar Life projekta “Sugu un biotopu aizsardzība dabas parkā “Rāzna”” rekomendācijām pēc teritorijas apsekošanas tika izsniegtas atļaujas zemju īpašniekiem niedru pļaušanai. Kopumā Rāznas ezerā tika nopļauti 18ha niedru.

Rāznas NP Litavnīku mēness kalendāra dabas lieguma zonas teritorijā tika nopļauta zāle un izcirsti krūmi 1ha platībā, kas ne tikai pasargā pļavu biotopus no aizaugšanas, bet arī padara teritoriju pieejamāku apmeklētājiem.

Lai pasargātu Ežezera salu biotopus no bebru postījumiem, vērtīgākajiem kokiem tika aplikti metāla sieti.

Gaujas NP administrācija

Pārskata periodā organizēta sugu dzīvotņu apsaimniekošana, veicot krūmu izciršanu Paslavas pļavās ~0,1ha platībā, lai nodrošinātu labvēlīgus apstākļus parkšķa jeb sarkanspārnu siseņa populācijai. Latvāņu iznīcināšana veikta 1ha platībā Gaujas NP teritorijā.

Teiču DR administrācija

Plānošanas periodā Teiču reģionā veikta aizsprostu izgatavošana uz Teiču purvu nosusinošajiem grāvjiem, kā arī aizsprostu darbības pārbaude DL „Lubāna mitrājs”. Īstenojot sugu aizsardzības pasākumus, veikta ziemojošo jūras ērgļa *Haliaeetus albicilla* un klinšu ērgļu *Aquila chrysaetos* piebarošana ligzdošanas veicināšanai Teiču DR pierobežā.

Organizēta mazo ērgļu ML izveidošana, dzīvnieku skaita regulēšana, noteikts maksimāli pieļaujama nomedijamo dzīvnieku skaits, ņemta dalība potenciālo ML teritoriju izpētē Austrumlatgales un Ziemeļaustrumu virsmežniecību teritorijās. Organizējot pļavu apsaimniekošanas pasākumus, sagatavoti metodiskie norādījumi un kartogrāfiskais materiāls platībmaksājumiem pieteikto Teiču un Krustkalnu DR pļavu pļaušanai.

Slīteres NP administrācija

Dzīvotņu apsaimniekošanas pasākumu ietvaros veikta pļavu pļaušana Slīteres NP 11,4ha platībā un Moricsalas DR – 1,4ha platībā.

Ķemeru NP administrācija

Apsaimniekotas pļavas un ganības bioloģiskās daudzveidības uzturēšanai zālajos un kā īpaši aizsargājamu putnu sugu (grieze *Crex crex*, ķikuts *Gallinago media*, mazais ērglis *Aquila pomarina*) dzīvotnes. Ķemeru NP teritorijā valstij piederošajās zemēs nopļauti 158ha pļavu, ar savvaļas zālēdājiem noganīti 360ha. Apsaimniekoti esošie

tūrisma infrastruktūras objekti, informācijas stendi un zīmes.

Ziemeļvidzemes BR administrācija

Dzīvotņu apsaimniekošanas ietvaros veikta DL “Randu pļavas” apsaimniekošanas organizēšana – niedru pļaušana 1ha platībā, atkritumu savākšana, infrastruktūras uzturēšana. Organizēta pļavu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumu pārraudzība Natura 2000 teritorijās: „Burtnieku ezera pļavas”, „Rūjas paliene”, „Burgas pļavas”, „Sedas purvs” un AAA “Ziemeļgauja”.

Veikta bioloģiski vērtīgo zālāju apsaimniekošanas 18 līgumu nosacījumu izpildes kontrole AAA „Ziemeļgauja” un lopu turēšanas 7 līgumu nosacījumu izpildes kontrole AAA „Ziemeļgauja” divas reizes gadā (126 liellopi, vairāk kā 300ha).

DP „Salacas ieleja” Eiropas nozīmes biotopa 3260 “Straujteces” atjaunošanas un uzturēšanas pasākumi 0,2ha platībā, arī ārpus ĪADT – Jaunupē, pasākumi veikti 0,3ha platībā.

6. Infrastruktūras objektu un informācijas stendu izveide ĪADT

2009.gadā Pārvalde ir veikusi sekojošus izveidotās tūrisma infrastruktūras uzturēšanas darbus: kopā uzturētas takas 146,2km un kāpnes 3340m garumā, kā arī 184 tilti un laipas kopumā 7815 m garumā. Remontētas un atjaunotas 54 skatu vietas ar kopējo platību 22620m², kā arī 123 tūristu atpūtas vietas, 65 tualetes, 435 soli, 13 nojumes un 156 atkritumu urnas. Uzturēti 1353 m dažāda veida drošības barjeras un 12410 m dzīvnieku nožogojuma (tabula Nr.3).

Tabula Nr.3 Uzskaitīto uzturēšanas darbu sadalījums pa ĪADT administrācijām.

Nr. p.k.	Nosaukums	Mērv.	ĶNP	GNP	RNP	SNP	TDR	ZBR	Kopā
1.	Tūristu takas	km	21	97	14	6,1	4	4,1	146,2
2.	Kāpnes	m	3020	200	100	20	-	-	3340
3.	Tilti, laipas	gab.	3	177	-	-	3	1	184
		m	2300	1915	-	-	2700	900	7815
4.	Skatu vietas	gab.	1	45	1	1	3	3	54
		m ²	-	22500	100	10	-	10	22620
5.	Atpūtas vietas	gab.	3	105	5	4	5	1	123
6.	Tualetes	gab.	2	43	7	8	5	-	65
7.	Soli	gab.	15	399	2	-	16	3	435
8.	Nojumes	gab.	-	12	-	1	-	-	13
9.	Atkritumu urnas	gab.	4	130	8	5	8	1	156
10.	Drošības barjeras	m	72	1206	50	25	-	-	1353
11.	Dzīvnieku iežogojumi	m	7700	4710	-	-	-	-	12410

2009. gadā Pārvalde ĪADT kopā ir uzstādījusi 2206 dažāda veida informatīvas zīmes, proti, 904 robežzīmes, 231 virziena norādes pie autoceļiem, 64 kartes un shēmas, 38 tūristu apmetņu zīmes un 80 informācijas stendus. Izveidoti un uzstādīti 87 maršrutu un teritorijas paraksti, 215 kājnieku virziena zīmes, kā arī 587 piktogrammas (tabula Nr. 4).

Tabula Nr.4 Uzstādīto stendu un informatīvo zīmju sadalījums pa ĪADT administrācijām.

Nr. p.k.	Nosaukums	Mērv.	ĶNP	GNP	RNP	SNP	TDR	ZBR	Kopā
1.	Robežzīmes	gab.	194	154	105	135	306	10	904
2.	Virzienu norādes	gab.	2	153	69	4	3	-	231
3.	Karte un shēmas	gab.	-	13	36	-	8	7	64
4.	Tūristu apmetņu zīmes	gab.	-	38	-	-	-	-	38
5.	Informācijas bloki	gab.	10	26	20	-	10	14	80
6.	Apraksti	gab.	5	64	-	-	-	18	87
7.	Kājnieku virzienu norādes	gab.	5	182	-	10	2	16	215
8.	Piktogrammas	gab.	-	436	16	70	35	30	587
	Kopā	gab.	216	1066	246	219	364	95	2206

Pārvalde 2009.gadā veikusi šādus mežsaimnieciskos darbus: jaunaudžu kopšanu 91,8 ha platībā, meža stādīšanu 6,1 ha platībā, mineralizēto joslu atjaunošanu 182,3 km garumā, augsnes sagatavošanu meža atjaunošanai 19,5 ha, bet meža dabiskai atjaunošanai paredzēto platību kopšanu 40 ha platībā. Meža ceļu uzturēšana veikta 27,3 km kopgarumā (tabula Nr. 5).

Tabula Nr.5. Veikto mežsaimniecisko darbību sadalījums pa ĪADT administrācijām

Nr. p.k.	Nosaukums	Mērv.	ĶNP	GNP	RNP	SNP	TDR	ZBR	Kopā
1.	Jaunaudžu kopšana	ha	4,8	25	62	-	-	-	91,8
2.	Meža stādīšana	ha	0,9	2,3	2,9	-	-	-	6,1
3.	Mineralizēto joslu atjaunošana	km	38	100	-	40	4,3	-	182,3
4.	Augsnes sagatavošana meža atjaunošanai	ha	-	18	1,5	-	-	-	19,5

Nr. p.k.	Nosaukums	Mērv.	ĶNP	GNP	RNP	SNP	TDR	ZBR	Kopā
5.	Meža dabiskai atjaunošanai paredzēto platību kopšana	ha	-	30	9,975	-	-	-	39,975
6.	Ceļu uzturēšana	km	-	-	-	-	27,3	-	27,3

Savukārt, bioloģiski vērtīgu zālāju kopšanu Pārvalde 2009.gadā veikusi 534,3 ha platībā, bet cita veida daudzgadīgie zālāji uzturēti 37,3 ha platībā. Piemēram, Ķemeru NP teritorijā valstij piederošajās zemēs nopļauti 158 ha pļavu, bet ar savvaļas zālējumiem noganīti 360 ha pļavu. Rāznas NP, lai pasargātu Rāznas ezeru no aizaugšanas un veidotu vizuāli pievilcīgu ainavu, saskaņā ar Life projekta "Sugu un biotopu aizsardzība dabas parkā "Rāzna"" rekomendācijām tika izsniegtas atļaujas zemju īpašniekiem niedru pļaušanai kopumā 18 ha platībā (tabula Nr. 4).

Tabula Nr.6 Informācija par daudzgadīgo zālāju uzturēšanu sadalījumā pa ĪADT administrācijām.

Nr. p.k.	Nosaukums	Mērv.	ĶNP	GNP	RNP	SNP	TDR	ZBR	Kopā
1.	Bioloģiski vērtīgie zālāji	ha	273,98	22,39	-	10,93	227	-	534,3
2.	Pārējās	ha	-	31,39	-	1,7	4	-	37,3
	Kopā	ha	273,98	53,99	-	12,63	231	-	571,6

7. Kompensācijas piešķiršana par saimnieciskās darbības ierobežojumiem ĪADT un mikroliegumos

Kopš 2006.gada 1.janvāra Pārvalde kā atbildīgā institūcija organizē atlīdzības izmaksu zemes īpašniekiem, kuru īpašums atrodas ĪADT vai ML un šī iemesla dēļ īpašumā noteikti mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi. Saskaņā ar likuma „Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos” 6.panta pirmo daļu zemes īpašniekiem ir tiesības prasīt atlīdzību tikai par šādiem mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem:

- jebkādas mežsaimnieciskās darbības aizliegums visa kalendāra gada laikā;
- galvenās cirtes (izņemot kailcirtes) aizliegums visa kalendāra gada laikā;
- kopšanas cirtes aizliegums visa kalendāra gada laikā.

Atlīdzības aprēķina mehānismu un izmaksas kārtību nosaka Ministru kabineta 2006.gada 21.marta noteikumi Nr.219 „Kārtība, kādā novērtē atlīdzības apmēru par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, kā arī izmaksā un reģistrē atlīdzību”.

2009.gadā Pārvaldē tika saņemti 44 iesniegumi atlīdzības saņemšanai. Pavisam pieņemts 131 lēmums, no tiem 36 lēmumi par iesnieguma atbalstīšanu, 18 lēmumi par iesnieguma noraidīšanu un 77 lēmumi par atlīdzības apmēru.

Iesniegumu noraidīšanas iemesli:

- Īpašumam nav noteikti likumā paredzētie mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi;
- ierobežojumi noteikti pirms zemes iegūšanas īpašumā.

2009.gadā kopumā zemes īpašniekiem izmaksāti Ls 1 331 481. Atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 21.marta noteikumu Nr.219 „Kārtība, kādā novērtē atlīdzības apmēru par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, kā arī izmaksā un reģistrē atlīdzību” 23.punktam, ja atlīdzības apmērs ir lielāks par Ls 30 000, tad atlīdzību izmaksā, veicot vairākus maksājumus, pirmo maksājumu veic mēneša laikā pēc lēmuma par atlīdzības apmēru pieņemšanas, atlikušo atlīdzības daļu izmaksā nākamajos gados.

2009. gadā atlīdzība piešķirta kopumā par 486,55ha lielu platību. Kompensācijas apjoms katrā gadījumā ir atkarīgs no tā, cik vērtīga ir konkrētā mežaudze.

Kopš 2008.gada 1.janvāra likums „Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos” paredz arī otru kompensācijas veidu – zemes atpirkšanu. Zemes īpašnieks var prasīt tādas zemes atpirkšanu, uz kuras neatrodas būves (ēkas) un kas nav iekļāta vai apgrūtināta ar izpirkuma tiesībām, ja zemi iekļauj dabas rezervātā, dabas liegumā vai citu ĪADT dabas rezervātā, stingrā režīma, dabas lieguma vai regulējamā režīma zonā pēc tam, kad zeme iegūta īpašumā. 2009.gadā saņemti divi iesniegumi zemes atpirkšanai. Par vienu iesniegumu tika pieņemts pozitīvs lēmums, bet iesniedzēju neapmierināja Valsts zemes dienesta aprēķinātā naudas summa, tāpēc pirkuma līgums netika noslēgts. Līdz ar to 2009.gadā zemes atpirkšana nav notikusi.

Ņemot vērā to, ka meža īpašniekiem ir iespējams saņemt atbalsta maksājumus par saimnieciskās darbības ierobežojumiem Eiropas nozīmes ĪADT (Natura 2000) no ES fondu līdzekļiem, Pārvalde sadarbojas ar Lauku atbalsta dienestu, sniedzot informāciju par tiem zemes īpašniekiem, kas saņēmuši atlīdzību no valsts.

Informācija par iespējām saņemt kompensāciju saskaņā ar likumu „Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos” pieejama Pārvaldes mājas lapā www.daba.gov.lv.

8. Pārvaldes veikto pārbaužu skaits

Pārvalde 2009.gadā kopā veica 4487 pārbaudes, tai skaitā 1833 pārbaudes sugu, biotopu, ĪADT un ML aizsardzības noteikumu ievērošanas jomā, 1546 zvejas un makšķerēšanas noteikumu ievērošanas pārbaudes iekšējos ūdeņos, 349 meža aizsardzības un izmantošanas noteikumu ievērošanas pārbaudes, 220 pārbaudes veiktas vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslās, kā arī 196 savvaļas dzīvnieku aizsardzības prasību un medību noteikumu ievērošanas pārbaudes un 213 pārbaudes citās jomās.

9. Pārvaldes darbības rezultātā novērsto normatīvo aktu pārkāpumu skaits un to veidi, par normatīvo aktu prasību pārkāpumiem piemērotās sankcijas, administratīvo pārkāpumu lietās uzliktie naudas sodi un pārsūdzētie lēmumi

Par normatīvo aktu pārkāpumiem Pārvalde 2009.gadā pie administratīvās atbildības saukusi 68 personas un piemēroti naudas sodi Ls 6440 apmērā. Visvairāk (23 personas) sauktas pie administratīvās atbildības par mehānisko transportlīdzekļu pārvietošanās noteikumu pārkāpšanu ĪADT vai Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā, kopā piemērojot naudas sodus Ls 1160 apmērā. 19 personām piemēroti naudas sodi (kopā Ls 3170) par ĪADT aizsardzības un izmantošanas prasību pārkāpšanu. Ls 320 naudas sods piemērots kopā 13 personām par makšķerēšanas un zvejas normatīvo aktu neievērošanu, bet ar Ls 940 naudas sodu kopā sodītas četras personas par meža aizsardzības un izmantošanas noteikumu pārkāpumiem. Par cita veida pārkāpumiem pie administratīvās atbildības sauktas vēl deviņas personas piemērojot tām naudas sodus Ls 850 apmērā.

2009.gadā izņemti 1406 nelikumīgi zvejas rīki, konfiskācija vērsta uz 110 nelikumīgajiem zvejas rīkiem. Pieņemti divi lēmumi par zivju resursiem nodarītajiem zaudējumiem, konstatējot nelikumīgu zveju un makšķerēšanu, kopā par Ls 6623.

12 gadījumos par dabas aizsardzības normatīvo aktu pārkāpumiem lietas nodotas Valsts policijai vai prokuratūrai kriminālprocesa uzsākšanai.

Četri lēmumi administratīvo pārkāpumu lietās tika pārsūdzēti.

Dabas aizsardzības jomu būtiski ietekmēja valsts ekonomiskā situācija. Pasliktinoties valsts ekonomiskajam stāvoklim, vērojama ekonomiskās izaugsmes samazināšanās. Tā rezultātā, piemēram, būvniecības nozares kritums samazinājis ĪADT apbūvēšanas tendences. No otras puses, iedzīvotāju zemais ienākumu līmenis un bezdarbnieku īpatsvars rada papildu slodzi dabas vērtībām attiecībā, piemēram, uz koku ciršanu (gan legālu, gan patvaļīgu), kā arī maluzvejniecību un malumedniecību.

Ar valsts ekonomisko stāvokli ir cieši saistīti dažāda veida atbalsta maksājumi un kompensācijas par saimniecisko darbību ierobežojumiem ĪADT. Lai gan ir iespējas pretendēt uz atbalsta maksājumiem Natura 2000 teritorijās no Lauku atbalsta dienesta, tomēr negatīvu rezonansi sabiedrībā radīja grozījumi normatīvajos aktos, kas noteica, ka atlīdzību par mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem ĪADT neapņēma un neizmaksā 2010.gadā.

2009.gadā ir veikti nozīmīgi grozījumi dabas aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos, kā arī tika veikta Pārvaldes un ĪADT administrāciju reorganizācija ar mērķi sekmēt vienotas dabas aizsardzības politikas realizēšanu Latvijā, kā arī veicināt efektīvāku Latvijas ĪADT apsaimniekošanu un pārvaldīšanu. Mainījās iestāžu struktūra un ĪADT pārraudzības mehānisms – par to tika informēta arī plašāka sabiedrība. Zemes īpašniekiem šai procesā bija grūti izsekot līdzī konkrēto nacionālo parku vai rezervātu pārraudzībā esošajiem reģioniem un saprast, ka atļauja darbību veikšanai jāsaņem konkrētajā administrācijā nevis Valsts vides dienestā, kā tas bija līdz šim.

Tāpat 2009.gadā ir veikti nozīmīgi grozījumi dabas aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos, un tika veikta Pārvaldes un ĪADT administrāciju reorganizācija ar mērķi sekmēt vienotas dabas aizsardzības politikas realizēšanu Latvijā, kā arī veicināt efektīvāku Latvijas ĪADT apsaimniekošanu un pārvaldīšanu. Šajā sakarā tika izdoti jauni 02.06.2009. MK noteikumi Nr.507 „Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums”, kuros ir noteiktas Pārvaldes funkcijas un uzdevumi.

Tika veikti grozījumi visos nacionālo parku, dabas rezervātu un biosfēras rezervātu likumos – svarīgākais no tiem ir, ka ĪADT, tai skaitā nacionālo parku, dabas rezervātu un biosfēras rezervātu, pārvaldi īsteno vides ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde – Pārvalde.

Būtiski grozījumi veikti arī Vides aizsardzības likumā, kur vārdus “īpaši aizsargājamo dabas teritoriju administrācija” aizstāja ar vārdiem “Dabas aizsardzības pārvalde”, kā arī tika atrunāta izdoto lēmumu apstrīdēšana – Pārvaldes valsts vides inspektoru lēmumus, kas saistīti ar vides valsts kontroli, var apstrīdēt Pārvaldes ģenerāldirektors un Pārvaldes ģenerāldirektora lēmumus var pārsūdzēt tiesā.

Tika veikti grozījumi likumā „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”, nosakot jaunu ĪADT izveidošanas procedūru, jaunu ĪADT kategoriju – īpaši aizsargājamās jūras teritorijas, kā arī nosakot valsts pirkuma tiesības uz zemi tikai dabas rezervātos,

10. Faktori, kas ietekmējuši normatīvo aktu ievērošanu regulējamajā vidē

dabas liegumos un dabas pieminekļos, ja tie nav iedalīti zonās, kā arī zonētajām teritorijām stingrā režīma, dabas lieguma un regulējamā režīma zonās, kas ievērojami atvieglo Pārvaldes administratīvo slogu.

Negatīvu rezonansi sabiedrībā radīja grozījumi normatīvajos aktos, kas noteica, ka atlīdzību par mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem 2010.gadā neapņēma un neizmaksā.

2009.gadā veikti vēl virkne citu nozīmīgu normatīvo aktu grozījumi, piemēram, normatīvie aktos, kas saistīti ar ietekmes uz vidi novērtējumu, administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu noteikšanas jomā, ūdens objektu ekspluatācijas (apsaimniekošanas) jomā u.c.

Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu tika veikti grozījumi noteikumos par dabas liegumiem, dabas parkiem, dendroloģiskajiem stādījumiem, aizsargāmām alejām un citos normatīvos aktos, aizstājot vārdus „rajons” ar „novads” attiecīgā locījumā.

09.10.2007. MK noteikumos Nr.686 “Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību” tika veikti grozījumi – nosakot, ka jaunu DAP neizstrādā, ja nav īstenoti plānā paredzētie apsaimniekošanas pasākumi, un tādēļ nepieciešams pagarināt plāna darbības termiņu uz šo pasākumu īstenošanas laiku, bet ne ilgāk kā uz pieciem gadiem. Lēmumu par plāna darbības termiņa pagarināšanu šajā gadījumā pieņēma Pārvalde.

10.11.2009. tika pieņemti jauni MK noteikumi Nr.1315 „Dabas liegums „Stompaku purvi” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”, kas nosaka šīs teritorijas funkcionālās zonas un individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību.

Neskatoties uz to, ka 2009.gadā veikti Ministru kabineta noteikumu Nr.1014 „Ūdens objektu ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumu izstrādāšanas kārtība” grozījumi, joprojām nav sakārtota likumdošana par ūdensobjektu ekspluatācijas noteikumu izstrādāšanas kārtību, ekspluatācijas noteikumi tiek izstrādāti ne visos gadījumos, kad tie ir nepieciešami, nav atrisināts jautājums par ekspluatācijas noteikumu kontroli, kā arī to izstrādes finansēšanu.

Ņemot vērā dažādu sabiedrības grupu, vietējo iedzīvotāju un pašvaldību priekšlikumus un ieteikumus, kā arī Olovecas un Bižas ezera ekoloģisko nozīmi, Pārvaldes Rāznes NP administrācija izstrādāja priekšlikumus Rāznes NP individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu grozījumiem, kas precizē izņēmumus aizliegumam pārvietoties ar kuģošanas līdzekļiem, izmantojot iekšdedzes dzinēju vairākos nacionālā parka ezeros, kā arī paredzēja noteikt aizliegumu pārvietoties ar kuģošanas līdzekļiem, izmantojot iekšdedzes dzinēju, arī Dagdas novada Andrupenes pagasta Olovecas ezerā un Ludzas novada Rundēnu pagasta Bižas ezerā.

2009.gadā netika grozīti visi ĪADT individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, tādēļ joprojām daudzām darbībām ĪADT ir jāsaņem VVD Reģionālās vides pārvaldes atļauja (piemēram, DL „Lubāna mitrājs”), kas arī bieži vien sabiedrībā rada neizpratni par iestāžu kompetenču sadali.

Normatīvo aktu ievērošanu veicināja preventīvie pasākumi – sabiedrības informēšana un izglītošana gan caur masu medijiem, gan informējot individuāli. ĪADT uzsākta iedzīvotāju monitoringa programmas, tādā veidā liekot iedzīvotājiem apzināties un saprast dabas vērtības un to nozīmi tuvākajā apkārtnē. Nozīmīgu ieguvumu dotu brīvprātīgo iesaistīšana dabas aizsardzībā, maksimāli aptverot plašāku cilvēku loku.

Nākotnē būtisku pozitīvu ieguldījumu dabas saglabāšanā dos dažādu fondu finanšu līdzekļu pieejamība un izmantošana, sekmējot dažādu projektu realizēšanu ĪADT.

II. Pārvaldes prognoze par regulējamās vides attīstības dinamiku

Lai gan tuvākajā nākotnē nav sagaidāms ļoti būtiskas un krasas pārmaiņas dabas jomā, tomēr atsevišķas tendences var paredzēt.

Mērķtiecīgas sabiedrības informēšanas rezultātā sabiedrība izpratīs un akceptēs jauno Pārvaldes sistēmu, kā arī sabiedrības attieksme pret dabas aizsardzības jomu kļūs pozitīvāka. To veicinās gan sabiedriskā monitoringa programmu ieviešana, gan dažādi pasākumi, kuros sabiedrība tiks iesaistīta, gan pilsoniskas sabiedrības veidošanās valstī kopumā. Ar laiku lielākā daļa sabiedrības dabas aizsardzību uztvers kā savu pienākumu un pašrealizēšanās iespēju.

Tuvākajā laikā tiks nodalītas atbildības sfēras starp VVD un Pārvaldi. Turpināsies darbs pie normatīvo aktu grozījumiem – svarīgākie no tiem ir atsevišķu ĪADT individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu grozījumi. Vienlaikus, jaunajai Pārvaldes organizācijai uzsākot regulāru kontroli teritorijās, kurās līdz šim nebija savas administrācijas, vai kuras sarežģītās pārraudzības hierarhijas rezultātā tika kontrolētas formāli, ir sagaidāms likumā noteikto skaņojumu /atzinumu skaita pieaugums.

Iespējams, tiks pilnveidota likumdošana un atbildības sfēras saistībā ar ūdensobjektu ekspluatācijas noteikumu izstrādāšanu.

Projekta rezultātā tiks izveidota vienota Nacionālā Dabas datu pārvaldības sistēma, kurā tiks apkopoti un būs pieejami visi dati saistībā ar ĪADT. Ļoti svarīgs uzlabojums sistēmā būs ĪADT robežu precizēšana.

Sugu, to dzīvotņu un biotopu izpēti, stāvokļa analīzi, aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumu noteikšanu, tai skaitā ML izveidošanu un ĪADT DAP izstrādi, veiks kvalificēti speciālisti – sertificēti eksperti.

Var paredzēt, ka ekonomiskās stagnācijas apstākļos būs vērojama tendence īpašuma tiesību sakārtošanā, lai tos varētu pārdot, nosedzot kredītsaistības.

Būtiska nozīme arī turpmāk būs profilaktiskajam darbam ar sabiedrību un zemju īpašniekiem, sniedzot dažāda veida konsultācijas un veicot izskaidrošanas darbu par dabas vērtībām un to pareizu apsaimniekošanu, kā arī atbilstošo tiesību aktu prasībām. Regulārās pārbaudes un apsekojumi, informācija par konstatētajiem pārkāpumiem un piemērotajiem sodiem zemju īpašniekiem un apsaimniekotājiem palīdz izvairīties no pārkāpumiem aiz nezināšanas vai neinformētības.

12. Pārvaldes personāls

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2009.gada 6.maija rīkojumu Nr.290 Dabas aizsardzības pārvalde, Rāznas NP administrācija, Ķemeru NP administrācija, Gaujas NP administrācija, Slīteres NP administrācija, Ziemeļvidzemes BR administrācija, Teiču DR administrācija tika reorganizētas un 2009.gada 1.jūnijā tika jaunizveidota Dabas aizsardzības pārvalde.

Pirms reorganizācijas saskaņā ar bilances datiem uz 2009.gada 31.maiju Dabas aizsardzības pārvaldē, Gaujas NP administrācijā, Rāznas NP administrācijā, Ķemeru NP administrācijā, Slīteres NP administrācijā, Teiču DR administrācijā un Ziemeļvidzemes BR administrācijā amata vietu un faktiskais nodarbināto skaits ir 174.

Reorganizācijas rezultātā tika likvidētas 39 amata vietas un jaunizveidotajā Pārvaldē maksimāli pieļaujama amata vietu skaits, saskaņā ar 2009.gada 8.Pārvaldes rīkojumu Nr.D9 ir 135 amata vietas (tabula Nr.7).

Tabula Nr.7 Pārskata periodā Pārvaldes amata vietu skaits un sadalījums.

Laika periods	Darbinieku skaits	Ierēdņu skaits
Uz 2009. gada 31. maiju	105	69
Uz 2009. gada decembri	71	64

2009.gadā Pārvaldē darba tiesiskās attiecībās pārtrauktas ar 34 darbiniekiem un civildienesta tiesiskās attiecībās pārtrauktas ar 5 ierēdņiem.

2009.gadā faktiskais vidējais nodarbināto skaits Pārvaldē bija 145, tajā skaitā 89 darbinieki un 56 ierēdņi (tabula Nr.8).

Tabula Nr.8 Pārskata periodā faktiskais vidējais Pārvaldes darbinieku skaits sadalījumā pa vecuma un dzimuma grupām.

Vecums/dzimums	Sievietes	Vīrieši
20-29 gadi	12	8
30-39 gadi	23	18
40-49 gadi	23	26
50-59 gadi	13	9
60-69 gadi	8	5
70 gadi un vairāk	-	-

Tabula Nr.9. Pārskata periodā Pārvaldē strādājošo izglītības līmenis (dati uz 2009. gada 31.maiju (pirms reorganizācijas)).

Izglītības līmenis	Darbinieku skaits		Ierēdņu skaits	
	Ir ieguvuši	Turpina studijas	Ir ieguvuši	Turpina studijas
Bakalaura grāds	34	10	41	1
Maģistra grāds	18	5	19	4
Doktora grāds	1	3	-	-
Vidējā izglītība	32	2	4	-

Tabula Nr.10. Pārskata periodā Pārvaldē strādājošo izglītības līmenis (dati uz 2009. gada decembri).

Izglītības līmenis	Darbinieku skaits		Ierēdņu skaits	
	Ir ieguvuši	Turpina studijas	Ir ieguvuši	Turpina studijas
Bakalaura grāds	30	6	38	1
Maģistra grāds	12	7	20	4
Doktora grāds	2	3	-	1
Vidējā izglītība	9	2	-	-

13. Pārvaldes komunikācija ar sabiedrību

13.1. Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai

Lai informētu sabiedrību par Pārvaldes – realizētajām aktivitātēm, aktualitātēm ĪADT, dabas aizsardzības jomā kopumā – 2009. gadā īstenoti dažādi vides izglītības pasākumi, organizētas lekcijas, prezentācijas, semināri, ekskursijas, kā arī gan masu medijos, gan iestādes mājas lapās regulāri publicēta aktuālā informācija.

Kopumā sagatavotas, iestādes mājas lapās ievietotas un plašsaziņas līdzekļiem nosūtītas 128 preses relīzes, kā arī 114 raksti.

Informācija (raksti, preses relīzes, intervijas) sniegta un publicēta kalendārā „Daba un vēsture 2010”, ziņu aģentūrās BNS, LETA, nacionālajos medijos - „Diena”, „Neatkarīgā Rīta Avīze”, „Latvijas Avīze”, Latvijas Radio, Latvijas Televīzijas raidījumos „Panorāma”, „De facto”, „Zaļais ģipšums”, „Dabas grāmata”, reģionālajos un lokālajos medijos radio Ef-Ei, Latgolys radeja, Latgales reģionālās televīzijas (LRT) pārraidēs, laikrakstos „Kurzemes Vārds”, „Kursas Laiks”, „Rēzeknes Vēstis”, „Ludzas Zeme”, „Ezerzeme”, „Dzirkstele”, „Stars”, „Daugava”, „Siguldas Avīze”, „Rīgas Aprīņa Avīze”, „Siguldas Elpa”, „Druva”, „Liesma”, dažādos interneta portālos u.c.), Raksti reģionālajos laikrakstos gatavoti latviešu un krievu valodās. Sadarbībā ar laikraksta „Rēzeknes Vēstis”, redakciju veidota ikmēneša lappuse „Rāznas nacionālais parks”. Informācija gatavota un publicēta medijos arī sadarbībā ar Latvijas Ornitoloģijas Biedrību. Mediju gatavoto rakstu kopskaits ~ 86.

Izdotie materiāli:

- avīzes „Slīteres Nacionālā Parka Ziņas” un „Rāznas NP Avīze”;
- brošūra „Ziemeļkurzemes šaursliežu dzelzceļš 1916-1963” (latviešu, angļu un vācu valodā);
- plakāts „Dabas simboli 2009”;
- Starptautiskās bioloģiskās daudzveidības dienas 3. speciālizdevums „Dabas daudzveidības avīze” laikrakstā „Diena”;
- projekta „Atpakaļ pie dabas” ietvaros veikta apmācību materiālu testēšana, izdoti elektroniski žurnāli par dabas aizsardzības, vides izglītības aktivitātēm Gaujas un Ķemeru NP.
- sagatavotas darba lapas, prezentācijas, spēles un cita veida materiāli vides izglītības jomā.

Sadarbība ar skolēniem, studentiem

Vadīts zinātniski pētnieciskais darbs (ZPD) par pūču atriņu analīzi, kas valsts kārtā Bioloģijas sekcijā ieguvis 1.vietu. Notikusi sadarbība ar LU Bioloģijas fakultāti, veicot pūču mākslīgo ligzdvieta kontroli un pūču uzskaiti parauglaukumos, kā arī dzērviņu uzskaiti. Vadīts diplomdarbs „Meža pūces ligzdošanas fenoloģija”. Vadīts prakses darbs par dzērviņu postījumu novērtēšanu Teiču reģionā un iespējām risināt problēmu dzērviņiem

labvēlīgā veidā (Saint-Christophe institūts, Francijas dienvidi).

Prezentācijas, semināri, lekcijas, ekskursijas, talkas

- Sniegtas 13 izglītojošas prezentācijas par dabas aizsardzību, aktuālajiem tematiem Latvijas Universitātes, Daugavpils Universitātes konferencēs, Jēkabpils Bērnu un Jauniešu Centrā, Latvijas bērnudārzos, izglītības iestādēs (pamatskolās, vidusskolās, augstskolās). Rīkotas vairākas sadarbības akcijas ar putnu interesentiem.
- Novadīti 22 semināri (tostarp par klimata izmaiņām, pūču tematiku, tūrisma attīstības iespējām, medībām ĪADT u.c.)
- Novadītas 73 lekcijas/nodarbības par dabas aizsardzības, vides izglītības tematiku.
- Organizētas 25 dažādas ekskursijas ĪADT (tostarp specializētas putnu vērošanas ekskursijas ārzemju viesiem, Latvijas iedzīvotājiem, dabas vērotājiem, skolēniem, studentiem).
- Sadarbībā ar pašvaldībām, skolām, vietējiem iedzīvotājiem un Jauno reindžeru kustību rīkotas astoņas vides sakopšanas talkas – Rāznes NP – Grumušku meža takas ierīkošanas un dižkoka „Astiņu osis” attīrīšanas talkas, Gaujas NP – teritorijas sakopšanas talkas. Ķemeru NP – nojaukta Kaņiera pilskalna takas konstrukcija, sakopta Slampes upītes apkārtnē Dunduru plavās.

Informatīvi izglītojoši pasākumi (izstādes, ekspozīcijas, vides izglītības pasākumi)

2009.gadā organizēti vides izglītības pasākumi, lai sabiedrību informētu par Latvijas ĪADT sastopamajām dabas vērtībām un veicinātu izpratni par dabas aizsardzības nozīmi.

- Organizēti vairāki informatīvi un izglītojoši pasākumi, kuru ietvaros popularizēta dabas aizsardzība – Eiropas dabas un nacionālo parku diena, Mitrāju diena (sagatavots informatīvas stends par Ķemeru sērūdeņiem, vadīta informatīva lekcija un radošās darbnīcas par mitrājiem), Sikspārņu nakts (lekcijas par sikspārņiem, ekskursijas dabā un radošajām darbnīcām par sikspārņu tēmu), Meža dienas, Kukaiņu nakts pie Slīteres bākas, Ūdens diena, dabas nometne par mitrāju tēmu, zīmējumu un fotogrāfiju konkurss „Pamani mitrājus”.
- Organizēti pasākumi, izceļot kultūrvēsturiskās vērtības – Mārtiņdiena, gadskārtu svētki (Annas diena pie Salāja, ziemas saulgrieži).
- Organizētas vairākas izstādes – Gaujas NP administrācija organizējusi divas fotoizstādes Meža skolā „Pauguri”, Rāznes NP administrācija izveidojusi Rāznes NP ceļojošo fotoizstādi un pastāvīgo ekspozīciju „Litavnieku mēness kalendārs”. Ķemeru NP administrācija izveidojusi un Ķemeru NP teritorijā un tā apkārtnē esošo pašvaldību bibliotēkās izvietojusi fotoekspozīciju „Izprast, lai iemīlētu. Dabas vērtības Ķemeru nacionālajā parkā”. Organizēts arī izstādes noslēguma pasākums „Zaļā pēcpusdiena”.

- Visā Latvijā ĪADT rīkoti dažādi ar putnu vērošanu saistīti pasākumi – norisinājušās vairākas putnu vērošanas ekskursijas, radošās darbnīcas, gatavoti putnu būriši. Starptautisko putnu vērošanas dienu ietvaros arī atklāts putnu vērošanas tornis pie Kaņiera ezera. Vairāki no pasākumiem organizēti ar Latvijas Ornitoloģijas biedrības un CEMEX informatīvu un finansiālu atbalstu.
- Teiču DR, iesaistot vietējās skolnieku grupas, rīkoti vairāki pasākumi dzervju, zosu uzskaitē, organizēta pīļu mākslīgo ligzdvieta apsekošana, tīrīti mazo dobumperētāju putnu būriši, izvietoti apodziņu un citu pūču būri, organizēta interešu izglītības programma „Putnotāju grupa”.
- 2009.gadā pavasara un rudens sezonā sadarbībā ar Jūrmalas pilsētas domi notikušas Ķemeru NP Dabas skolas nodarbības, kurās piedalījušies 210 bērni. Dabas skolas nodarbību ietvaros dalībnieki guvuši praktisku pieredzi un zināšanas par dabu un tajā notiekošajiem procesiem.
- 2009.gada nogalē visā Latvijā (Cēsīs, Dobelē, Salacgrīvā, Talsos, Daugavpilī, Valmierā, Madonā) organizēti Dabas koncertzāles filmas un mūzikas diska ieskandināšanas pasākumi. To ietvaros interesenti varēja tuvāk iepazīties ar meža pasauli improvizētās ķērpju darbnīcās, uzzināt ko vairāk par dabas aizsardzību Latvijā un bez maksas noskatīties filmu „Graphis scripta” jeb „Rakstu ķērpis”. Pārvalde pasākumos nodrošināja dažādas vides izglītības aktivitātes. Pasākumus kopumā apmeklēja aptuveni pieci simti cilvēku. Divos dabas koncertzāles vasaras bezmaksas pasākumos piedalījās aptuveni četri tūkstoši cilvēku.
- Visa gada garumā realizēti pasākumi sabiedriskā monitoringa ietvaros Ziemeļvidzemes BR (tajos iesaistījušies vairāk nekā 400 iedzīvotāji).

Līdzdalība pasākumos

- Dalība starptautiskajā tūrisma izstādē “Balttour 2009” – kopīgs Pārvaldes un ĪADT administrāciju stends.
- Sagatavoti materiāli un nodrošināta līdzdalība „Dzeņa darbnīcā” Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza rīkotajā pasākumā „Putnu dienas 2009”;
- Dalība Latvijas Dabas muzeja fotokonkursa „Mans Putns” organizācijā;
- dalība M.Keišas fotoizstādes organizācijā Embūtē;
- Ķemeru NP administrācijas dalība biedrības Junior Achievement – Latvija rīkotajā akcijā „Ēnu diena”, kuras laikā skolēni iepazīstināti ar karjeras iespējām administrācijā un vides inspektoru ikdienas darba pienākumiem;
- Rāznes NP administrācijas dalība mākslinieku plenērā „Pūdnīku skūla” un tradicionālo prasmju skolā.

Projekti

Īstenotas daudzveidīgas aktivitātes Ķemeru un Gaujas NP realizēto projektu „Atpakaļ pie dabas”, „Parki un ieguvumi”, Teiču DR, Latvijas Ornitoloģijas Biedrības un SOF projekta „Bikšainais apogs”, Rāznes NP klimata izmaiņu projekta ietvaros. Gaujas NP realizēti

divi sadarbības projekti ar brīvprātīgajiem. Kultūras mantojuma projekta ietvaros veikti pasākumi Ziemeļvidzemes BR teritorijas kultūrvides metodiskā apzināšanā Vidzemē. Slīteres NP administrācija kopīgi ar Latvijas Lauku tūrisma asociāciju "Lauku ceļotājs" īstenojusi Life+ projektu „Proposals for tourism and environment policy and governance based on demonstration of environmental, social and economic benefits from tourism in the Slitere National Park – Natura 2000 site”.

Biedrību (dažādu pasākumu organizēšanā „Putnu dienu” ietvaros), Ķemeru iedzīvotāju biedrību, biedrību “Māmiņas bērnu labklājībai”, Starptautisko jauniešu miera federāciju brīvprātīgo talcinieku piesaistīšanā, Latvijas Lauku tūrisma asociāciju „Lauku ceļotājs”.

Citas aktivitātes

- Rīkotas tikšanās ar pašvaldību pārstāvjiem, zemes īpašniekiem, veikta konsultāciju sniegšana aizsargājamo īpaši dabas teritoriju aizsardzības un izmantošanas jautājumos.
- 2009.gadā Rāznas NP administrācijā nodrošināta bezmaksas informatīvā tālruņa darbība.
- Rāznas NP administrācija sadarbībā ar muzeju „Andrupenes lauku sēta” veidojusi muzejpedagoģisko programmu.
- Regulāri sniegta informācija Pārvaldes izstrādes informatīvajās, uzraudzības grupu un sabiedriskās apspriešanas sanāksmēs.
- Veikta apmeklētāju uzskaitē Gaujas NP Apmeklētāju centros – Apmeklētāju centrā „Baltajā pilī” – 4446, Apmeklētāju centrā Līgatnes dabas takās – 44463, Apmeklētāju centrā Zvārtes iezī – 12149, Apmeklētāju centrā pie Gūtmaņālas – 64976.

B.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti un to rezultāti

Sabiedrības viedoklis noskaidrots/izzināts rīkoto vides izglītības pasākumu laikā, dabas aizsardzības plānu sabiedriskās apspriešanas procesā, kā arī veicot anketēšanu par tūrisma jautājumiem Ķemeru NP Informācijas centrā „Meža mājā” un Gaujas NP Apmeklētāju centros. Sabiedrības viedoklis par Ķemeru NP administrācijas darbību iegūts arī uzklusot mednieku viedokli par jautājumiem, kas saistīti ar medībām Ķemeru NP teritorijā.

B.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Realizēta sadarbība ar dažādām nevalstiskajām organizācijām – Gaujas NP fondu, Latvijas Vides Aizsardzības Fondu, Valsts Jaunatnes Iniciatīvu Centru, Bērnu un Jauniešu Iniciatīvu Centru, Vides Izglītotāju Asociāciju, UNDP/Pasaules Vides Fondu, Vides Aizsardzības Klubu, UNESCO, Baltijas vides forumu, Reģionālo vides centru Centrālajai un Austrumeiropai (REC), Burtnieku ezera padomi, Latvijas Ornitoģijas

14. Pārvaldes darba plāns 2010. gadam

14.1. Pārvaldes iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti

DAP izstrādes process ir uzraudzīts 2009.gadā un tiek turpināts 2010.gadā Slīteres NP, DP „Daugavas loki”, DL „Ilziņa ezers”, AAA „Vestiena”. Darbs pie DAP izstrādes uzraudzīšanas noticis arī AJT – AJT „Nida – Pērkone” un AJT „Rīgas līča rietumu piekraste”.

2010.gadā tiks turpināti virkne uzsākto projektu, piemēram, „Klimata izmaiņas: ietekme, pielāgošanās un izmaksas Baltijas jūras reģionā” un pārrobežu sadarbības programmas projekts „Neapzinātās kultūras mantojuma vērtības meža kultūrvidē” Ziemeļvidzemes BR teritorijā.

Savukārt, Rāznas NP projekta „Rāznas nacionālā parka teritorijas apsaimniekošanas infrastruktūras izveide” ietvaros ir izstrādāts Rāznas NP apsaimniekošanas infrastruktūras skiču projekts, kā arī finanšu ekonomiskais pamatojums NP apsaimniekošanas infrastruktūras izveides īstenošanai ar valsts un privātās partnerības projekta palīdzību. Tādēļ tiks turpināts darbs, iesniedzot finanšu ekonomisko pamatojumu Finanšu ministrijas atbildīgajās institūcijās, izvērtēšanai un atļaujas saņemšanai, lai virzītu projekta īstenošanu, kam nepieciešama publiskās un privātās partnerības projekta iepirkuma dokumentācijas sagatavošana un iepirkuma procedūra.

Bet Ķemeru NP tiks turpināts ligzdojošo putnu atlanta sagatavošanas.

Slīteres NP 2009.gadā uzsāktā projekta „Baltijas zaļā josta” ietvaros tiks īstenota informācijas un izglītības akcija „Redzēt savām acīm” un „Vērosim dabu kopā”. Arī 2010.gadā tiks nodrošināta tiešraide internetā no Slīteres bākas. Bet 2010.gada jūnijā, projekta „Proposals for tourism and environment policy and governance based on demonstration of environmental, social and economic benefits from tourism in the Slitere National Park – a Natura 2000 site” ietvaros Latvijas Lauku tūrisma asociācijas „Lauku ceļotājs” prezentēs tūrisma ceļvedi par Slīteres NP teritoriju.

14.2. Pārvaldes nākamā gada galvenie uzdevumi un pasākumi

Lai nodrošinātu vienotu dabas aizsardzību ĪADT, ir būtiski uzraudzīt DAP izstrādi, gan atjaunojot iepriekš izstrādātos, gan strādājot jaunus DAP.

2010.gadā Pārvaldei sasniedzamie rezultāti ir noteikti Pārvaldes 2010.gada darba plānā. 2010.gadā Pārvalde ir plānojusi veikt 1450 pārbaudes ĪADT aizsardzības un izmantošanas jomā, kā arī 600 makšķerēšanas un zvejas noteikumu pārbaudes iekšējos ūdeņos ĪADT; novadīt 120 ekskursijas un vismaz 120 dažādus dabas izglītības pasākumus. Ir paredzēts piedalīties Putnu dienās, Mitrāju dienās, Zāļu tirgū Doma

laukumā. Visa gada garumā tiks organizēti vairāki desmiti Bioloģiskās daudzveidības gadam veltīti pasākumi, ieviests sabiedriskais monitorings, pilnveidota iestādes mājas lapa, kā arī regulāri sniegta informācija plašsaziņas līdzekļiem par dabas aizsardzības aktualitātēm, notikumiem un pasākumiem. Plānots piedalīties Pārvaldes un Vidzemes augstskolas 3.starptautiskās konferences „Risinājumi ilgtspējīgas sociālekonomiskās stabilitātes un dabas aizsardzības mērķu līdzsvarošanai” organizēšanā un citās konferencēs, darba grupās un semināros.

14.3. Pārvaldes nākamā gada plānotie sadarbības projekti un pētījumi

2009.gadā tika uzsākta projekta „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumu elektronizācija” (projekta identifikācijas numurs 3DP/3.2.2.1.1/09/IPIA/IUMPELS/013) realizācija, kas tiks turpināta līdz 2011.gadam. 2010.gada galvenais projekta uzdevums ir uzsākt Nacionālās Dabas datu pārvaldības sistēmas programmēšanu. Sistēmā paredzēts integrēt ĪADT un Natura 2000 datu bāzes, aizsargājamo augu un aizsargājamo koku, kā arī ML datu bāzes. Kā jaunu, līdz šim nebijušu sadaļu paredzēts izveidot aizsargājamo dzīvnieku datu bāzi.

2010. gadā tiks turpināta ML izveides/likvidēšanas procesa administrēšana, kā arī kompensāciju administrēšana. Līdz ar Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumu Nr.267 „Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšanas un darbības uzraudzības kārtība” stāšanos spēkā, kā viens no aktuālajiem 2010.gada darbiem, kļūst minēto ekspertu sertificēšana un ekspertu reģistra izveidošana. Sugu un biotopu izpētes jomā plānots iesaistīt augstskolas, institūtus un citas institūcijas ĪADT, īpaši aizsargājamo sugu un biotopu izpētē un monitoringā, koordinēt un veikt zinātniskos pētījumus apsaimniekošanas un aizsardzības pasākumu pamatošanai, monitoringu, apkopot un glabāt zinātnisko pētījumu un monitoringa rezultātus.